

Решение

Карар

6 март 2024 ел

Чистай шәһәре

№ 30/22

Татарстан Республикасы
Чистай муниципаль районы
«Чистай авыл жирлеген»
муниципаль берәмлегенен
Жирдән файдалану һәм
төзелеш кагыйдәләрен раслау турында

«Россия Федерациясе жирле үзидарәсен оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы «Чистай муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, 30.01.2024 елда уздырылган ачык тыңлаулар нәтижәсен исәпкә алып, Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының «Чистай авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен расларга.
2. Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы башкарма комитетына Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының «Чистай авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен Россия Федерациясенен территорияль планлаштыру Федераль дәүләт мәгълүмат системасында законнарда билгеләнгән срокларда урнаштырырга.
3. Әлеге карарны билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга (chistopol.tatarstan.ru).
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Чистай муниципаль районы Советының законлылык, хокук тәртибе һәм депутатлык эшчәнлегенә мәсьәләләре буенча даими депутат комиссиясенә йөкләргә.

Чистай муниципаль районы башлыгы

Иванов Д.А.

**ОБЩЕСТВО С
ОГРАНИЧЕННОЙ
ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ
«ГК-ГРУПП»**

РФ, Республика Татарстан;
421001, г. Казань, ул. Четаева, д. 4; оф. 19
Тел. +7 (917) 231-59-81
ИНН/КПП 1659199710/165701001
ОГРН 1191690048615

Татарстан Республикасы
Чистай муниципаль район
Советы Карары белән
расланганнар
№ _____

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧИСТАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
»ЧИСТАЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ«
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӨМЛЕГЕ**

2 ТОМ

**ШӘһӘР ТӨЗЕЛЭШЕ ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАСЫ
ШӘһӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ**

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДЭЛӘРЕ ДОКУМЕНТЛАРЫ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Чистай авыл жирлегенең Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (алга таба – Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре) документлары составына керә: :

1. Текст өлеше составында:

- Кереш;

- 1 Том. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү һәм куллану тәртибе;

- 2 Том. Шәһәр төзелеш зоналаштыру карталары. Шәһәр төзелеш регламентлары.

2. График өлеше составында:

Шәһәр төзелеш зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар,

Шәһәр төзелеш зоналаштыру картасы. Территорияне куллануның махсус шартлары булган зоналар.

3. Кушымта:

- Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүмат.

ЭЧТӨЛӨК

VIII БҮЛӨК. Шәһәр төзелеше зоналаштыру карталары.....	3
21 нче маддә. Шәһәр төзелеше зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар.....	3
22 нче маддә. Шәһәр төзелеше зоналаштыру картасы. Территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналар.....	6
23 нче маддә. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүмат.....	7
III ӨЛӨШ. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ.....	8
IX БҮЛӨК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ	8
24 нче маддә. Шәһәр төзелеше регламенты составы.....	8
25 нче маддә. Территориаль зоналарның шәһәр төзелеше регламентлары.....	10
25.1. Рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре.....	10
25.2. Шәхси торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1)	12
25.3. Аз катлы торак төзелеш зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж2)	14
25.4. Күп функцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (ОД)...	17
25.5. Транспорт инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Т).....	21
25.6. Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (И).....	22
25.7. IV-V куркынычлык класслары житештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (ПЗ)	23
25.8. Коммуналь-склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (КС)	25
25.9. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ2).....	27
25.10. Зиратларны урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СН1)	29
25.11. Ял, туризм һәм спорт объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (РЗ)	30
25.12. Калдыклар белән эш итү зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СН2)	32
26 нчы маддә. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган жирләр.....	33
27 нче маддә. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләр.....	33
28 нче маддә. Жирләрне чынлыкта яки планлаштырылган файдалану территориясе.....	34
X БҮЛӨК. Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү.....	3
6	
29 нчы маддә. Территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналар чикләрендә жир участокларын һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләүләр.....	36
29.1. Гомуми нигезләмәләр	36
29.2. Су белән тәэмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналары.....	37
29.3. Су саклау зоналары, жир өстендәге су объектларының яр буе саклау полосалары.....	38
29.4. Электр челтәре хужалыгы объектларының саклау зоналары.....	40
29.5. Газ бүлү челтәрләренең саклау зоналары	41
29.6. Предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-күзәтү зоналары.....	42
29.7. Тирә яктагы табигый мохитне күзәтү пунктларының саклау зонасы.....	44
29.8. Ябык объектлардан чикләү зоналары.....	44
29.9. Автомобиль юлларын бүлеп бирү полосасы һәм автомобиль юллары полосасы.....	45
30 нчы маддә. Аеруча саклана торган табигый территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү.....	48

31 нче маддә. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү..... 48
 XI БҮЛЕК. Территориянең коммунал, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителүенең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәпләнгән күрсәткечләре һәм халык өчен мондый объектларның территориаль керү мөмкинлегенәң максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенәң исәпләнгән күрсәткечләре 50

VIII БҮЛЕК. Шәһәр төзелеше зоналаштыру карталары

22 нче маддә. Шәһәр төзелеше зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар

1. "Шәһәр төзелеше зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора.

Бу картада билгеләнгән территориаль зоналарның чикләре һәм аларның код билгеләре территориаль зонаның төр индексы һәм билгеләнгән территориаль зонаның номеры күрсәтелгән.

Территориаль зоналарның чикләре әлеге Кагыйдәләрнең 9 статьясының 1 томы нигезендә билгеләнгән.

2. Территориаль зонаның һәр төре өчен әлеге Кагыйдәләр белән шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә, ул бер төрнең барлык билгеләнгән территориаль зоналарына карата гамәлдә.

Территориаль зоналарның төрләрен билгеләү өчен түбәндәге атамалар һәм шартлы билгеләр (индекслар) кулланыла:

Территориаль зонаның төр индексы	Территориаль зона төренең атамасы
Ж1	Шәхси торак төзелеше зонасы (Ж1)
Ж2	Аз катлы торак төзелеш зонасы (Ж2)
ОД	Күп функцияле ижтимагый-эшлекле зона (ОД)
П2	III куркынычлылык класслы житештерү һәм склад объектлары зонасы(П2)
СХ2	Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2)
СН1	Зиратларны урнаштыру зонасы (СН1)

Территориаль зонаның төрен билгеләү өчен аның атамасын яки индексин куллану әлеге кагыйдәләр кысаларында тигез мәгънәле.

3. Билгеләнгән территориаль зоналарны идентификацияләү өчен территориаль зонаның номеры һәм исеме кулланыла. Билгеләнгән территориаль зонаның исеме территориаль зонаның төр атамасыннан тора, ул түгәрәк скобкада төзелгән территориаль зонаның төр индексин һәм билгеләнгән территориаль зонаның номерын үз эченә ала.

Территориаль зона индексы территориаль зонаның төр индексы белән туры килә. Территориаль зоналарга карата әлеге кагыйдәләр кысаларында «территориаль зона индексы» һәм «территориаль зона төренең индексы» терминнарын куллану бертигез мәгънәле. Бер үк индекска ия булган барлык территориаль зоналар өчен гомуми шәһәр төзелеше регламенты гамәлдә.

Шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында түбәндәге территориаль зоналарның чикләре билгеләнгән:

Зона номеры	Зона индексы	Территориаль зона исеме	Зоналар урнашуы
1-1	Ж1	Шәхси торак төзелеше зонасы (Ж1) №1-1	п. Луч
1-2	Ж2	Аз катлы торак төзелеш зонасы (ж2) №1-2	п. Луч

1-3	ОД	Күп функцияле ижтимагый-эшлекле зона (ОД) №1-3	п. Луч
2-1	Ж1	Шәхси торак төзелеше зонасы (Ж1) №2-1	п. Агрокультура
3-1	Ж1	Шәхси торак төзелеше зонасы (Ж1) №3-1	с. Актау
4-1	Ж1	Шәхси торак төзелеше зонасы (Ж1) №4-1	п. Николаевка
5-1	П2	III куркынычлык классы житештерү һәм склад объектлары зонасы (П2) №5-1	Чистай АЖ
5-2	СХ2	Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2) №5-2	Чистай АЖ
5-3	СН1	Зиратларны урнаштыру зонасы (СН1) №5-3	Чистай АЖ

Территориаль зонаны билгеләү өчен аның атамасын яки номерын куллану әлеге кагыйдәләр кысаларында тигез мәгънәле.

4. Билгеләнгән территориаль зоналарның чикләре бер яки берничә чик контурларыннан тора ала.

Территориаль зоналар чикләре контурлары, алар шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында бер үк индекса һәм территориаль зона номерына ия, бер күп контурлы территориаль зонага карый.

Территориаль зоналарның чикләре контурлары, алар шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында территориаль зоналарның төрле номерларына бер үк индекса ия, бер төрнең төрле территориаль зоналарына карый.

5. Территориаль зоналардан тыш, алар өчен чикләп һәм шәһәр төзелеше регламентлары мәжбүри рәвештә билгеләнә, шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында шулай ук күрсәтелгән:

шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган жирләр;

- шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләр;

территориаль зона регламентына ярашлы рәвештә жирләрне (жир участогын яки аның бер өлешен) чынлыкта яки планлаштырылган файдалану территориясә, ул бөтен жир участогына карата билгеләнә алмый.

Күрсәтелгән жирләр һәм территорияләр өчен түбәндәге атамалар һәм шартлы текст билгеләре (индекслар) кулланыла:

1) шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган жирләр

Индекс	Исеме
ЛО	Сызыклы объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән жир участкалары
ТОП	Гомуми файдаланудагы территорияләр

2) Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләр

Индекс	Исеме
ЛФ	Урман фонды жирләре
ВО	Жир өсте сулары белән капланган жирләр
СХ	Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре

3) Жирләрне чынлыкта яки планлаштырылган файдалану территорияләре:

Индекс	Исеме
П2-П	Зона регламентына ярашлы рәвештә жирләрне планлаштырылган файдалану территориясә П2
П4-П	Зона регламентына ярашлы рәвештә жирләрне планлаштырылган файдалану территориясә П4
СХ2-Ф	Зона регламентына ярашлы рәвештә жирләрне планлаштырылган файдалану территориясә СХ2
СХ2-П	Зона регламентына ярашлы рәвештә жирләрне планлаштырылган файдалану территориясә СХ2
СН1-Ф	Зона регламентына ярашлы рәвештә жирләрне планлаштырылган файдалану территориясә СН1

Күрсәтелгән жирләр һәм территорияләр территориаль зоналар булып саналмый, бу жирләр һәм территорияләр чикләре турында мәгълүматлар эзерләнми һәм күчмәсез милекнең Бердәм дәүләт реестрына кертелми.

6. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына ярашлы рәвештә, шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында, мондый эшчәнлекне планлаштыру очрагында, территорияне комплекслы үстерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру каралган территорияләр мәжбүри рәвештә билгеләнә. Мондый территорияләрнең чикләре бер яки берничә территориаль зона чикләре буенча билгеләнә.

Территорияне комплекслы үстерү буенча эшчәнлек алып баруны күздә тоткан территорияләр «Чистай авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге чикләрендә билгеләнмәгән, шуңа бәйле рәвештә әлеге кагыйдәләр материалларында күрсәтелмәгән.

23 нче маддә. Шәһәр төзелеше зоналаштыру картасы. Территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналар

1. "Шәһәр төзелеше зоналаштыру картасы. Территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналар әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора.

Бу картада территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналарның чикләре күрсәтелгән, алар Россия Федерациясе законнарына ярашлы рәвештә жир участкаларын һәм капитал төзелеш объектларын куллануға өстәмә чикләүләр кертә.

2. Әлеге Томның 30 статьясының 30.1 өлеше нигезләмәләренә ярашлы рәвештә, әлеге кагыйдәләр кысаларында территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналар өч төргә бүленә: билгеләнгән, билгеләнүгә планлаштырылган, ориентирлы.

Шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында территорияне куллануның аерым шартлары булган билгеләнгән һәм урнаштыру өчен планлаштырылган зоналарның чикләре генә күрсәтелә

Территорияне куллануның аерым шартлары булган ориентир зоналарының чикләре шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында күрсәтелми, чөнки аларның жир участкаларын һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү буенча юридик көчә юк. Бу зоналарның яқынча чикләре генераль планы нигезләү буенча материаллар составына керүче торак пунктның генераль планы карталарында күрсәтелергә мөмкин.

Территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналарны билгеләү планлаштырылган шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында күрсәтү мәгълүмати-белешмә характерда. Махсус Шартлы территорияләргә билгеләү өчен планлаштырылган зоналар чикләрендә тулысынча яки өлешчә урнашкан жир кишәрлекләренә хокук ияләре суд тәртибидә мондый зоналар өчен билгеләнгән чикләүләрнең гамәлдә булуын шик астына алырга хокукы.

3. Күрсәтелгән зоналар чикләрендә гамәлдә булган жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллану чикләренә туры килмәгән характеристикалары махсус шартларда билгеләнгән яки планлаштырыла торган зоналар чикләрендә тулысынча яки өлешчә урнашкан жир кишәрлекләргә һәм капитал төзелеш объектлары әлеге кагыйдәләргә туры килми.

4. Территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналар чикләреннән тыш, күрсәтелгән картада аеруча саклана торган табигый территорияләр, мәдәни мирас объектлары территорияләре, ачыкланган мәдәни мирас объектлары, мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия объектлар чикләре; тарихи торак пунктлар территорияләре чикләре күрсәтелергә мөмкин.

24 нче маддә. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүмат

1. Әлеге Кагыйдәләргә мәжбүри кушымта булып билгеләнгән территориаль зоналарның чикләре турында мәгълүмат тора, аларда территориаль зоналарның чикләре урнашуының график тасвирламасы, күчмәсез милекнең Бердәм дәүләт реестрын алып бару

өчен кулланыла торган координаталар системасында элге чиклэрнең характерлы нокталары координаталары исемлеге бар.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексина ярашлы рәвештә, жирле үзидарә органнары территориаль зоналарның чикләре урнашуының текстлы тасвирламасын эзерләргә хокуклы. Элге кагыйдәләр проектн эшләү кысаларында территориаль зоналарның чикләре урнашуының текстлы тасвирламасы эзерләнмәгән һәм территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматка кертелмәгән.

2. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүмат:

1) Россия Федерациясе Икътисады үсеш министрлығының 23.11.2018 ел, №650 боерыгы белән расланган «Торак пунктлар, территориаль зоналар, аеруча саклана торган табигый территорияләр, территориядән файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләренең урнашуын график тасвирлау формасы» на ярашлы рәвештә торак пунктның элге Кагыйдәләр белән билгеләнгән барлык территориаль зоналары чикләре турында мәгълүматны үз эченә алган PDF форматындагы электрон документ;

2) Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматны бердәм дәүләт күчемсез милек реестрына кертү өчен кирәкле XML форматындагы электрон документлар рәвешендә

III ӨЛӨШ. ШӘҺЭР ТӨЗӨЛӨШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

IX БҮЛӨК. Шәһәр төзелешә регламентлары

25 нче маддә. Шәһәр төзелешә регламенты составы

1. Шәһәр төзелешә регламенты жир участокларының хокукый режимын билгели, шулай ук жир участоклары өстеннән һәм астында булган һәм аларны төзү һәм капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында кулланылган барлык нәрсәләргә дә билгели.

2. Шәһәр төзелешә регламентлары исәпкә алып билгеләнгән:

1) территориаль зона чикләрендә жир участокларын һәм капитал төзелеш объектларын куллану;

2) Бер территориаль зона чикләрендә жир участокларын һәм капитал төзелеш объектларын куллануның төрле төрләргә берләштерү мөмкинлекләре;

3) генераль план белән билгеләнгән функциональ зоналар һәм аларның планлаштырылган үсешә характеристикалары;

4) территориаль зоналарның төрләре;

5) мәдәни мирас объектларын, шулай ук аеруча саклана торган табигый территорияләргә, башка табигый объектларны саклау таләпләре.

3. Шәһәр төзелешә Регламентының гамәлдә булуы шәһәр төзелешә зоналаштыру картасында билгеләнгән территориаль зона чикләргә чикләрендә урнашкан барлык жир участокларына һәм капитал төзелеш объектларына тарала.

4. Шәһәр төзелешә регламенты жир участокларына кагылмый:

1) Россия Федерациясә халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренә) бердәм дәүләт реестрына кертелгән һәйкәлләр һәм ансамбльләр территорияләргә чикләрендә, шулай ук ачыкланган мәдәни мирас объектлары булган һәйкәлләр яки ансамбльләр территорияләргә чикләрендә;

2) гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

3) сызыклы объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән һәм/яки сызыклы объектлар белән биләнгән;

4) файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

5. Шәһәр төзелешә регламентлары урман фонды жирләргә, жир өстә сулары белән капланган жирләр, запас жирләр, аеруча саклана торган табигый территорияләр (дәвалау-сәламәтләндрү жирләргә һәм курортлардан тыш), авыл хужалыгы билгеләнешендәгә жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләргә, махсус икътисадый зоналар һәм алдынгы социаль-икътисадый территорияләр чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләргә өчен билгеләнмәгән үсеш.

6. Шәһәр төзелешә регламентында тиешлә территориаль зона чикләрендә урнашкан жир участокларына һәм капитал төзелеш объектларына карата:

1) жир кишәрлекләргә һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән куллану төрләргә;

2) жир участокларының чик (минималь һәм (яки) максималь) үлчәмнәргә һәм рөхсәт ителгән төзелешнә, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнә чик параметрлары;

3) Россия Федерациясә законнары нигезендә билгеләнә торган жир кишәрлекләргә һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләүләр;

4) Әгәр шәһәр төзелешә регламенты билгеләнгән территориаль зона чикләрендә территорияне комплекслы үстерү буенча эшчәнлек алып бару күздә тотыла икән, өстәмә рәвештә территорияне коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин итүнә минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләргә һәм халык өчен күрсәтелгән объектларның территориаль керү мөмкинлегенә максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләргә күрсәтелә.

7. Жир кишэрлеклэрен һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән куллануның төп төрлэрен билгеләү шәһәр төзелеш регламенты билгеләнгән һәр территорияль зонага карата мәжбүри булып тора.

8. Жир кишэрлеклэрен һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрлэре рөхсәт ителгән файдалануның төп төрлэренә һәм шартлы рөхсәт ителгән жир кишэрлеклэрен һәм капиталъ төзелеш объектларын куллануга карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла. Рөхсәт ителгән ярдәмче төрне төп яки шартлы рөхсәт ителгән төр урынына куллану рөхсәт ителми.

9. Жир кишэрлеклэреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен башка төр файдалануга үзгәртү, әлегә Кагыйдэләрдә билгеләнгән тәртиптә техник регламентлар таләплэрен үтәү шарты белән, шәһәр төзелеш регламентына ярашлы рәвештә башкарыла.

10. Дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрдән, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, жир кишэрлеклэреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан хокук ияләре тарафыннан рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмче төрлэре өстәмә рөхсәтсез һәм килешмичә мөстәкыйль сайлана.

11. Жир кишэрлеген яки капиталъ төзелеш объекттын шартлы рәвештә файдалануга рөхсәт бирү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 39 статьясына ярашлы рәвештә әлегә Кагыйдэләр белән билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

12. Шәһәр төзелеш регламентлары гамәлдә булмаган яки шәһәр төзелеш регламентлары билгеләнмәгән жирләрдә урнашкан жир кишэрлеклэреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен башка төргә үзгәртү турында карарлар федераль законнарға ярашлы рәвештә кабул ителә.

13. Линия объектларын (гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм федераль һәм төбәк әһәмиятендәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларыннан тыш), саклау корылмаларын (насаждениелэрен), мелиорация объектларын, антенна-мачта корылмаларын, мәгълүмати һәм Геодезия билгелэрен урнаштыру теләсә кайсы территорияль зонада рөхсәт ителгән файдалануның рөхсәт ителгән төрлэре исемлегендә күрсәтелмичә рөхсәт ителә.

14. Жир участкаларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрлэре Росреестрның 10.11.2020 по п/0412 боерыгы белән расланган жир участкаларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрлэре классификаторына (алга таба Классификатор) ярашлы билгеләнә. Күрсәтелгән классификаторда рөхсәт ителгән куллану төрлэренә исемнәре, аларның кодлары (санлы билгеләре) һәм жир участогын рөхсәт ителгән куллану төренә тасвирламасы бар. Жир участогын рөхсәт ителгән куллану төренә текст атамасы һәм аның коды (санлы билгеләмә) тигез мәгънәле.

Территорияль зоналарның шәһәр төзелеш регламентларында рөхсәт ителгән куллану төрлэренә индекслары һәм атамалары китерелә. Классификатор буенча рөхсәт ителгән куллану төрлэре тасвирламасы.

15. Жир участкаларының чик (минималь һәм (яки) максималь) үлчәмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары үз эченә ала:

1) жир участкаларының чик (минималь һәм (яки) максималь) үлчәмнәре, шул исәптән аларның майданы;

2) биналарның, корылмаларның, корылмаларның чикләнгән саны һәм чикләнгән биеклеге;

3) жир участогы чикләрендә төзелешнең максималь проценты, ул төзелергә мөмкин булган жир участогының гомуми майданының жир участогының бөтен майданына нисбәте буларак билгеләнә;

4) биналар, корылмалар, корылмалар төзү тыелган биналарны, корылмаларны, корылмаларны урнаштыру урыннарын билгеләү максатыннан жир участкалары чикләреннән минималь чигенүләр.

16. Жир участкаларының чик (минималь һәм (яки) максималь) үлчәмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары

кагыйдэлэр жыентыклары, техник регламентлар, шәһәр төзелеше проеклаштыру нормативлары, санитар кагыйдэлэр чик параметрларына катгыйрак таләпләр каралмаган очракта кулланыла.

17. Жир участогының минималь зурлыгына (мәйданына) чикләүләр бер хокук иясенә караган бер үк рөхсәт ителгән файдалану төре булган янәшәдәге жир участокларына кагылмый.

18. Бинаның иң күп катлары жир өстендәге барлык катларны үз эченә ала, шул исәптән мансард, шулай ук цоколь, әгәр цоколь катының өске өлеше жирнең план билгесе дәрәжәсеннән 2 м-дан да ким булмаса.

18.1. 6.8 Классификатор коды белән рөхсәт ителгән куллану төре өчен корылмаларның (антенна-мачта) чик биеклеген билгеләми.

19. Жир участогы төзелешенәң максималь проценты жир участогында урнашкан барлык биналарның һәм корылмаларның мәйданын исәпкә ала, яссы корылмалардан тыш, һәм капитал төзелеш объектлары яки аларның жир участогы өслеге астында булган өлешләре (объектның жир асты өлеше).

20. Территориаль зоналар чикләрендә жир участокларынан һәм капитал төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалануның бертөрле төрләре, әмма жир участокларының төрле чик (минималь һәм (яки) максималь) зурлыклары һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары һәм шундый зурлыklar һәм Параметрлар комбинацияләре булган зоналар урнаштырылырга мөмкин.

26 нчы маддә. Территориаль зоналарның шәһәр төзелеше регламентлары

Шәһәр төзелеше регламентлары территориаль зонаның һәр төренә карата билгеләнә. Территориаль зонаның һәр төренәң шәһәр төзелеше регламенты әлегә төрнең барлык билгеләнгән территориаль зоналарына тарала.

26.1. Рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре

Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануның төп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләренә карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә һәм алар белән бергә башкарыла. Рөхсәт ителгән ярдәмче төрне төп яки шартлы рөхсәт ителгән төргә өстәмә рәвештә генә сайларга мөмкин, аны төп яки шартлы рөхсәт ителгән төр урынына билгеләргә ярамый.

Жир участокларының чик (минималь һәм (яки) максималь) үлчәмнәре, шулай ук рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре өчен жир участоклары чикләреннән минималь чигенүләр күрсәтелми, чөнки алар төп яки шартлы рөхсәт ителгән куллану төре белән билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламентында классификаторда бу төрнең тасвирламасы буенча конкрет төп яки шартлы рөхсәт ителгән төр өчен рөхсәт ителгән рөхсәт ителгән ярдәмче куллану төрләре күрсәтелми.

Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре; төп яки шартлы рөхсәт ителгән төрләренәң кодлары, алар өчен ярдәмче куллану төре билгеләнә, һәм рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары, ярдәмче төрләр өчен Капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү:

Рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төре коды	Рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төре исеме	Төп һәм шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләре кодлары, алар өчен ярдәмче төр билгеләнә	Рөхсәт ителгән капитал төзелеш объектларын төзү һәм реконструкцияләүнең чик параметрлары	
			катларның чик саны, корылманың чик биеклегә	төзелешнең максималь проценты
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	1.8; 1.9; 1.10; 1.11; 1.12; 1.13	н.у.	н.у.
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тээмин итү	1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13	н.у.	н.у.
1.19	Печән чабу	1.8	0	н.у.
1.20	Авыл хужалыгы хайваннарын көтү	1.8	0	н.у.
2.7.1	Автотранспортны саклау	2.1.1; 2.5; 2.6; 4.1	1 этаж, 4.5 м	20%
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	1.7; 1.8; 1.9; 1.10; 1.11; 1.12; 1.13; 1.14; 1.15; 1.16; 1.17; 1.18; 2.1.1; 2.4; 2.5; 2.7.1	н.у.	н.у.
3.2.4	Тулай торақлар	3.5.2, 6.12	н.у.	н.у.
3.3	Көн күреш хезмәте	2.5; 2.6; 3.2.4	н.у.	н.у.
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлегә объектлары	3.6.2	н.у.	н.у.
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте	1.8, 1.9, 1.10, 1.11	н.у.	н.у.
4.4	Кибетләр	3.4.1, 3.4.2, 3.10.1, 4.8.1, 5.2.1, 6.4, 6.9, 7.6, 9.2.1, 12.1	н.у.	н.у.
4.6	Жәмәгать туклануы	4.3, 4.4, 4.7, 4.8.1, 5.2.1, 7.6, 9.2.1	н.у.	н.у.
4.9	Хезмәт гаражлары	3.1, 3.1.2, 3.4.2, 3.8, 3.8.1, 3.9.2, 3.9.3, 4.1, 4.8.1	н.у.	н.у.
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	4.9, 4.9.1.1, 4.9.1.4	2 этажа, 10 метров	н.у.
4.9.1.4	Автомобильләргә ремонтлау	4.9.1.1, 4.9.1.3	2 этажа, 10 метров	н.у.
5.1.3	Спорт белән шөгылләнү өчен мәйданчықлар	3.6.2, 5.2.1, 9.2.1	0	н.у.
5.4	Кече суднолар өчен причаллар	3.6.2, 5.2.1, 9.2.1	н.у.	н.у.
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	9.2.1	н.у.	н.у.
11.3	Гидротехник корылмалар	1.13	н.у.	н.у.

26.2. Шәхси торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1)

Шәхси торак төзелеш зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1) әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнгән Ж1 индексы булган территорияль зоналарга тарала.

Шәхси торак төзелеш зоналары урнаштыру өчен билгеләнгән:

-шәхси торак төзелеше һәм шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен билгеләнгән йорт яны жир участкалары белән аерым торган торак йортлар;

-блокировкаланган торак йортлар;

-аз катлы күп фатирлы торак йортлар (дүрт катлы, шул исәптән мансардлы).

Торак зоналарда социаль һәм коммуналь-көнкүреш объектларын, сәламәтлек саклау объектларын, мәктәпкәчә, башлангыч гомуми һәм урта гомуми белем бирү объектларын, гыйбадәт йортларын, автомобиль транспорты тукталышларын, гараж объектларын, гражданның яшәве белән бәйлә һәм әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясамаучы объектларны урнаштыру рөхсәт ителә. Торак зоналар составына бакчачылык алып бару өчен билгеләнгән территорияләр дә кертелгән мөмкин.

2.1, 2.2 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләре булган жир участкалары (шул исәптән бүлү яки бүлү юлы белән) барлыкка килгәндә, фронт буенча жир участогының минималь киңлеге 12 м-дан ким булмаса тиеш, 2.3 коды 6 м-дан ким булмаса тиеш.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләре өчен катларның чик саны һәм чик биеклегә төп биналарга, корылмаларга һәм корылмаларга карата билгеләнә. Ярдемче корылмаларның максималь биеклегә 3,5 м яксы түбә башына кадәр, 4,5 м авыш түбә конькисына кадәр.

Шәхси торак төзелеше өчен араларны кабул итәргә кирәк:

участок чигеннән торак йорт диварына кадәр 3 метрдан да ким түгел, урам ягыннан (йөреш) 5 метрдан да ким түгел; участок чикләреннән хужалык корылмаларына кадәр 1 метрдан да ким түгел;

торак йорт тәрәзәләреннән күрше участка урнашкан хужалык корылмаларына кадәр 10 метрдан да ким түгел;

үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән күрше йорт диварларына кадәр ара 12 метрдан ким түгел;

үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән су белән тәэмин итү чыганагына (коега) кадәр ара 25 метрдан ким түгел.

Блокировкаланган һәм аз катлы күп фатирлы торак төзелешләр өчен араларны кабул итәргә кирәк:

2.3 коды өчен участок чигеннән торак йорт диварына кадәр 3 метрдан да ким түгел, урам ягыннан (йөреш) 5 метрдан да ким түгел.

торак йортларның озын яклары арасында биеклегә 2 3 кат: ким дигәндә 15 м;

4 кат: ким дигәндә 20 м (көнкүреш ярыклары);

шул ук биналарның озын яклары һәм очлары арасында торак бүлмәләрдән тәрәзәләре белән 10 м – дан да ким түгел.

Гомуми файдаланудагы мәйданчыклар торак һәм ижтимагый биналардан ерак урнаштырылырга тиеш:

балалар өчен торак биналарга кадәр уеннар өчен 12 м;

өлкәннәр өчен ял итү өчен 10 м;

автомобильләр өчен 10 м;

- 10-40 метрлы спорт белән шөгылләнү өчен;

хужалык максатлары өчен 20 м;

калдыклар өчен контейнерлар белән мәйданчыклар 20дән 100 м.

Ярдәмче корылмаларны, автомобиль транспорты саклау урыннарыннан тыш, урамнар ягыннан урнаштырырга ярамый.

Рөхсәт ителгән куллану төрләре өчен коймаларның максималь биеклегә 2.1, 2.2 – 2,5 м, 2.3– 2,5 м кодлары белән.

Жир кишәрлекләрән һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалану төрләрә; жир кишәрлекләрән чик (минималь һәм (яки) максималь) үлчәмнәрә һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре		Жир участкаларының чик үлчәмнәрә һәм рөхсәт ителгән капитал төзелеш объектларын төзү һәм реконструкцияләүнең чик параметрлары			
Код	Исеме	жир участогы күләме, кв. м	жир участогы күләме, кв. м	жир участогы күләме, кв. м	жир участкалары чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләрә					
2.1	Шәхси торак төзелеш өчен	мин. – 1000 макс. – 2000	3 этажа/10 м	20 %	5/3
2.2	Шәхси ярдәмчә хужалык алып бару өчен (йорт яны жир участогы)	мин. – 1000 макс. – 5000	3 этажа/10 м	20 %	5/3
2.3	Блокированный торак төзелеш	мин. – 1000 макс. – 1500	3 этажа/10 м	30 %	5/3
3.4.1	Амбулатор-поликлиник хезмәт күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	н.у.	н.у.	н.у.	10/н.у.
3.8	Ижтимагый идарә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.8.1	Дәүләт идарәсе	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү өчен майданчыклар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.3	Гидротехник корымалар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участкалары (территорияләрә)	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.1	Урам-юл челтәрә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
Шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләрә					
2.1.1	Аз катлы күп фатирлы торак төзелеш	н.у.	4 этажа (включая мансардный)/ 15 м	75%	н.у.
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
2.7.1	Автотранспортны саклау	н.у.	н.у./4.5 м	н.у.	н.у.
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.2.1	социаль хезмәт күрсәтү йортлары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.2.3	Элемтә хезмәтләрә күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.2.4	Тулай тораклар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.

3.3	Көнкүрөш хезмәте	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.7	Дини куллану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.7.2	Дини идарә һәм мэгариф	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аңа бәйлә өлкәләрдә эшчәнлекне тээмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.1	Эшлекле идарә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.4	Кибетләр	н.у.	2 этажа/н.у.	н.у.	н.у.
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	н.у.	2 этажа/н.у.	н.у.	н.у.
4.6	Жәмәгать туклануы	н.у.	2 этажа/н.у.	н.у.	н.у.
4.7	Кунакханә хезмәте	н.у.	3 этажа/н.у.	н.у.	н.у.
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	н.у.	2 этажа/10 м	н.у.	н.у.
4.9.1.4	Автомобильләре ремонтлау	н.у.	2 этажа/10 м	н.у.	н.у.
6.8	Элемтә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
13.1	Бакчачылык алып бару	мин. – 400 макс. – 900	0/0	0 %	н.у.
13.2	Бакчачылык алып бару	мин. – 400 макс. – 900	н.у.	н.у.	н.у.

Искәрмә.

«Жир участогы чикләреннән минималь чигенүләр» графасында кисәкчә аша урам ягыннан һәм жир участогының башка якларыннан чигенү кыйммәтләре китерелә.

«Н. у». шартлы кыскартылышы белән билгеләнмәгән Параметрлар билгеләнгән.

Жир участкаларын һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән куллануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның IX бүлегендә күрсәтелгән таблицага, 25 статьясына, 25.1 пунктна ярашлы рәвештә билгеләнә.

Бу статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелеше проектлаштыру нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләренә туры китереп билгеләнә.

26.3. Аз катлы торак төзелеш зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж2)

Аз катлы торак төзелеш зонасының шәһәр төзелеше регламенты (Ж2) әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнгән ж2 индексы булган территориаль зоналарга тарала.

Аз катлы күп фатирлы торак төзелеш зоналары урнаштыру өчен билгеләнгән:

- аз катлы күп фатирлы торак йортлар (мансардны да кертеп, дүрт катка кадәр);
- блокировкаланган торак йортлар;
- отдельно стоящих жилых домов с приусадебными земельными участками.

Торак зоналарда социаль һәм коммуналь-көнкүрөш объектларын, сәламәтлек саклау объектларын, мәктәпкәчә, башлангыч гомуми һәм урта гомуми белем бирү объектларын, гыйбадәт йортларын, автомобиль транспорты тукталышларын, гараж объектларын, гражданның яшәве белән бәйлә һәм әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясамаучы объектларны урнаштыру рөхсәт ителә.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләре булган жир участкалары (шул исәптән бүлү яки бүлү юлы белән) барлыкка килгәндә, фронт буенча жир участогының минималь киңлеге урам (йөреш) 12дән ким булмаска тиеш

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләре өчен катларның чик саны һәм чик биеклегә төп Биналарга, корылмаларга һәм корылмаларга карата билгеләнә. Ярдәмче корылмаларның максималь биеклегә 3,5 м яссы түбә башына кадәр, 4,5 м авыш түбә конькисына кадәр.

Шәхси торак төзелеше өчен араларны кабул итәргә кирәк:

участок чигеннән торак йорт диварына кадәр 3 метрдан да ким түгел, урам ягыннан (йөреш) 5 метрдан да ким түгел;

участок чикләреннән хужалык корылмаларына кадәр 1 метрдан да ким түгел;

-торак йорт тәрәзәләреннән күрше участка урнашкан хужалык корылмаларына кадәр 10 метрдан да ким түгел;

-үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән күрше йорт диварларына кадәр ара 12 метрдан ким түгел;

-үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән су белән тәэмин итү чыганагына (коега) кадәр ара 25 метрдан ким түгел.

Блокировкаланган һәм аз катлы күп фатирлы торак төзелешләр өчен араларны кабул итәргә кирәк:

-участок чигеннән торак йорт диварына кадәр 3 метрдан да ким түгел, урам ягыннан (йөреш) 2.3 коды өчен 5 метрдан да ким түгел;

- торак йортларның озын яклары арасында биекlege 2 3 кат: ким дигәндә 15 м;

4 кат: ким дигәндә 20 м (көнкүреш ярыклары);

-шул ук биналарның озын яклары һәм очлары арасында торак бүлмәләрдән тәрәзәләре белән 10 м – дан да ким түгел.

Гомуми файдаланудагы мәйданчыклар торак һәм ижтимагый биналардан ерак урнаштырылырга тиеш:

- балалар өчен торак биналарга кадәр-12 м;-өлкәннәр өчен ял итү өчен 10 м;

-автомобильләр өчен 10 м;

- 10-40 метрлы спорт белән шөгылләнү өчен;

-хужалык максатлары өчен 20 м;

-калдыклар өчен контейнерлар белән мәйданчыклар 20дән 100 м.

Ярдәмче корылмаларны, автомобиль транспорты саклау урыннарыннан тыш, урамнар ягыннан урнаштырырга ярамый.

Рөхсәт ителгән куллану төрләре өчен коймаларның максималь биекlege 2.1, 2.2, 2.3 – 2.5 м коды белән, 2.1.1 коды белән махсус килешү буенча, анда материал һәм янәшәдәге участоклар арасындагы коймалар тибы, бакчалар биләгән өлештә, челтәрле, кояш яктыртуын үткәрүче кабул ителә.

Ярдәмче корылмаларны, автомобиль транспорты саклау урыннарыннан тыш, урамнар ягыннан урнаштырырга ярамый.

Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренә чик (минималь һәм (яки) максималь) үлчәмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре		Жир участкаларының чик үлчәмнәре һәм рөхсәт ителгән капитал төзелеш объектларын төзү һәм реконструкцияләүнең чик параметрлары			
Код	Исеме	жир участкасы күләме, кв. м	жир участкасы күләме, кв. м	жир участкасы күләме, кв. м	жир участкалары чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
2.1.1	Аз катлы күп фатирлы торак төзелеш	н.у.	4 кат (мансарданы да кертеп)/ 20 м	75 %	н.у.
2.3	Блокированный торак	мин. – 1000 макс. – 1500	3 кат/12 м	60 %	5/3
2.7.1	Автотранспортны саклау	н.у.	1 кат/4.5 м	н.у.	н.у.
3.4.1	Амбулатор-поликлиник хезмәт күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм	н.у.	н.у.	н.у.	10/н.у.

	урта гомуми белем				
3.8	Ижтимагый идарә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.8.1	Дәүләт идарәсе	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.4	Кибетләр	н.у.	3 кат/н.у.	н.у.	н.у.
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү өчен майданчыклар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.3	Гидротехник корылмалар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участкалары (территорияләре)	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.1	Урам-юл челтәре	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
Шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләре					
2.1	Шәхси торак төзелеше өчен	мин. – 1000 макс. – 2000	3 кат/12 м	50 %	5/3
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт яны жир участогы)	мин. – 1000 макс. – 5000	3 кат/12 м	40 %	5/3
2.5	Уртача катлы торак төзелеш	н.у.	8 кат /н.у.	н.у.	н.у.
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.2.3	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.2.4	Тулай тораклар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.3	Көнкүреш хезмәте	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.7	Дини максатларда куллану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.7.2	Дини идарә һәм мөғариф	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аңа бәйле өлкәләрдә эшчәнлекне тәмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.1	Эшлекле идарә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.5	Кибетләр	н.у.	2 кат/н.у.	н.у.	н.у.
4.6	Банк һәм иминият эшчәнлеге	н.у.	2 кат/н.у.	н.у.	н.у.
4.7	Жәмәгать туклануы	н.у.	3кат/н.у.	н.у.	н.у.
4.9.1.3	Кунакханә хезмәте	н.у.	2 кат/10 м	н.у.	н.у.

4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтлау Элемтә	н.у.	2 кат/10 м	н.у.	н.у.
6.8	Элемтә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
7.6	Урамнан тыш транспорт	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
13.1	Бакчачылык алып бару	мин. – 400 макс. – 900	0/0	0 %	н.у.
13.2	Бакчачылык алып бару	мин. – 400 макс. – 900	н.у.	н.у.	н.у.

Искәрмә.

«Жир участогы чикләреннән минималь чигенүләр» графасында кисәкчә аша урам ягыннан һәм жир участогының башка якларыннан чигенү кыйммәтләре китерелә.

«Н. у». шартлы кыскартылышы белән билгеләнмәгән Параметрлар билгеләнгән.

Жир участкаларын һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән куллануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның II бүлегендә, 5 статьясында, 5.1 пункттында күрсәтелгән таблицага ярашлы билгеләнә.

Бу статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелеше проектлаштыру нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләренә туры китереп билгеләнә.

26.4. Күп функцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (ОД)

Күп функцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның (ОД) шәһәр төзелеше регламенты әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнгән ОД индексы булган территориаль зоналарга тарала.

Күп функцияле ижтимагый-эшлекле зоналар мәдәният, сәүдә, сәламәтлек саклау, жәмәгать туклануы, социаль һәм мәдәни-көнкүреш билгеләнешендәге объектларны, эшкуарлык эшчәнлеген, Урта һөнәри һәм югары һөнәри белем объектларын, административ, фәнни-тикшеренү учреждениеләрен, гыйбадәт йортларын, автомобиль транспорты тукталышларын, эшлекле, финанс билгеләнешендәге объектларны, гражданның тормыш эшчәнлеген тәмин итүгә бәйлә башка объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән.

Ижтимагый-эшлекле зоналарда урнаштыру өчен рөхсәт ителгән капитал төзелеш объектлары исемлегенә торак йортлар, блокированный төзелешле торак йортлар, күп фатирлы йортлар, кунакханәләр, жир асты яки күп катлы гаражлар кертелергә мөмкин.

2.1, 2.2 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләре булган жир участкалары (шул исәптән бүлү яки бүлү юлы белән) барлыкка килгәндә, фронт буенча жир участогының минималь киңлегенә 12 м-дан ким булмаса тиеш, 2.3 коды 6 м-дан ким булмаса тиеш.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләре өчен катларның чик саны һәм чик биеклегенә төп Биналарга, корымаларга һәм корымаларга карата билгеләнә. Ярдәмче корымаларның максималь биеклегенә 3,5 м яссы түбә башына кадәр, 4,5 м авыш түбә конькисына кадәр.

Биналар арасындагы минималь аралар:

- мәктәпкәчә һәм гомуми белем бирү учреждениеләре өчен кызыл линиядән төп корылмага кадәр 10 м;

- стационарлы дөвалау учреждениеләре өчен кызыл линиядән төп корылмага кадәр 30 м;

- стационарлы дөвалау учреждениесе бинасы һәм башка ижтимагый һәм торак биналар арасындагы ара 50 метрдан ким түгел;

Шәхси торак төзелеш өчен араларны кабул итәргә кирәк:

- участок чигеннән торак йорт диварына кадәр 3 метрдан да ким түгел, урам ягыннан (йөреш) 5 метрдан да ким түгел;

- участок чикләреннән хужалык корымаларына кадәр 1 метрдан да ким түгел;

- торак йорт тәрәзәләреннән күрше участка урнашкан хужалык корымаларына кадәр 10 метрдан да ким түгел;

-үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән күрше йорт диварларына кадәр ара 12 метрдан ким түгел;

-үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән су белән тәэмин итү чыганагына (коега) кадәр ара 25 метрдан ким түгел.

Блокировкаланган, аз катлы һәм уртача катлы күп фатирлы торак төзелешләр өчен араларны кабул итәргә кирәк:

- участок чигеннән алып торак йорт диварына кадәр-3 метрдан да ким түгел, урам ягыннан (йөреш) – 2.3 коды өчен 5 метрдан да ким түгел;им түгел;

-торак йортларның озын яклары арасында биекlege 2 3 кат: ким дигәндә 15 м;
4 кат: ким дигәндә 20 м (көнкүреш ярыклары);

-шул ук биналарның озын яклары һәм очлары арасында торак бүлмәләрдән тәрәзәләре белән 10 м – дан да ким түгел.

Гомуми файдаланудагы майданчыклар торак һәм ижтимагый биналардан ерак урнаштырылырга тиеш:

-балалар өчен торак биналарга кадәр уеннар өчен 12 м;

-өлкәннәр өчен ял итү өчен 10 м;

-автомобильләр өчен 10 м;

- 10-40 метрлы спорт белән шөгыйльләнү өчен;

-хужалык максатлары өчен 20 м;

-калдыклар өчен контейнерлар белән майданчыклар 20дән 100 м.

Рөхсәт ителгән куллану төрләре өчен коймаларның максималь биекlege 2.1, 2.2 – 2,5 м, 2.3– 2,5 м кодлары белән.

Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренен чик (минимал һәм (яки) максимал) үлчәмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре		Жир участокларының чик үлчәмнәре һәм рөхсәт ителгән капитал төзелеш объектларын төзү һәм реконструкцияләүнең чик параметрлары			
Код	Исеме	жир участогы күләме, кв. м	жир участогы күләме, кв. м	жир участогы күләме, кв. м	жир участоклары чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.2.3	Оказание услуг связи	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.2.4	Тулай тораклар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.3	Көнкүреш хезмәте	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.4.1	Амбулатор-поликлиник хезмәт күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.4.2	Стационар медицина хезмәте	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	н.у.	н.у.	н.у.	10/н.у.
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем	н.у.	н.у.	н.у.	10/н.у.
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнlege	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.7	Дини максатларда куллану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.

3.7.1	Дини йолаларны гамэлгә ашыру	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.8	Ижтимагый идарә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.8.1	Дәүләт идарәсе	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.8.2	Вәкиллең эшчәнлеге	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәрү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.1	Эшлекле идарә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.4	Кибетләр	н.у.	3 этажа/н.у.	н.у.	н.у.
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	н.у.	2 этажа/н.у.	н.у.	н.у.
4.6	Жәмәгать туклануы	н.у.	3 этажа/н.у.	н.у.	н.у.
4.7	Кунакханә хезмәте	н.у.	5 этажей/н.у.	н.у.	н.у.
4.8.1	Күңел ачу чаралары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
5.1.1	Спорт-тамаша чараларын тәэмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
5.1.2	Биналарда спорт белән шөгьльләнүне тәэмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
5.1.3	Спорт белән шөгьльләнү өчен майданчыклар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.3	Гидротехник корылмалар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участоклары (территорияләре)	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.1	Урам-юл челтәре	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
Шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләре					
2.1	Шәхси торак төзелеше өчен	мин. – 1000 макс. – 2000	3 этажа/12 м	50 %	5/3
2.1.1	Аз катлы күп фатирлы торак төзелеш	н.у.	4 этажа (включая мансардный)/ 20 м	75 %	н.у.
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт яны жир участогы)	мин. – 1000 макс. – 5000	3 этажа/12 м	40 %	5/3
2.3	Блокированный торак төзелеше	мин. – 1000 макс. – 1500	3 этажа/12 м	60 %	5/3
2.5	Уртача катлы торак төзелеш	н.у.	8 этажей/ н.у.	н.у.	н.у.
2.7.1	Автотранспортны саклау	н.у.	1 этаж/4.5 м	н.у.	н.у.
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.4.3	Махсус максатлы медицина оешмалары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аңа бәйле өлкәләрдә эшчәнлекне тәэмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәрү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.2	Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күңел ачу үзәкләре (комплекслар))	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.3	Базар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.

4.9	Хезмэт гаражлары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.9.1.2	Юл ялын тээмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	н.у.	2 этажа/10 м	н.у.	н.у.
4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтлау	н.у.	2 этажа/10 м	н.у.	н.у.
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
5.1.4	Спорт белән шөгьльләнү өчен жиһазландырылган майданчыклар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
5.1.5	Су спорты	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.8	Элемтә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
7.2.2	Пассажирлар йөртүгә хезмэт күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт тукталышлары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
7.4	Һава транспорты	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
7.6	Урамнан тыш транспорт	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
8.0	Оборона һәм куркынычсызлыкны тээмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
8.3	Пассажирлар йөртүгә хезмэт күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.

Искәрмә.

«Жир участогы чикләреннән минималь чигенүләр» графасында кисәкчә аша урам ягыннан һәм жир участогының башка якларыннан чигенү кыйммәтләре китерелә.

«Н. у». шартлы кыскартылышы белән билгеләнмәгән Параметрлар билгеләнгән.

Жир участокларын һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән куллануның төп һәм шартлы төрләре өчен элекке Томның IX бүлегендә күрсәтелгән таблицкага, 25 статьясына, 25.1 пунктына ярашлы рәвештә билгеләнә.

Бу статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелеш проектлаштыру нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләренә туры китереп билгеләнә.

26.5. III куркыныч класслы житештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (П2)

Шәһәр төзелеш регламенты III куркынычлык классындагы житештерү һәм склад объектлары зонасы (п 2) элекке Кагыйдәләр белән билгеләнгән П2 индексы булган территорияль зоналарга тарала.

Житештерү зонасы әйләнә-тирә мохиткә төрле йогынты нормативлары булган житештерү объектларын, склад объектларын урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләренә ярашлы рәвештә мондый объектларның санитар-күзәтү зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренә чик (минималь һәм (яки) максималь) үлчәмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре		Жир участкаларының чик үлчәмнәре һәм рөхсәт ителгән капитал төзелеш объектларын төзү һәм реконструкцияләүнең чик параметрлары			
Код	Исеме	жир участогы күләме, кв. м	жир участогы күләме, кв. м	жир участогы күләме, кв. м	жир участкалары чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүгә тәмин итүче оешмаларның административ биналары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аңа бәйле өлкәләрдә эшчәнлекне тәмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәрү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәрү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.1	Эшлекле идарә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.9	Хезмәт гаражлары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.0	Житештерү эшчәнлегә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.2	Авыр сәнәгать	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.2.1	Автомобиль төзелеше сәнәгате	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.3	Жиңел сәнәгать	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.3.1	Азык-төлек сәнәгате	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.4	Азык-төлек сәнәгате	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.5	Нефть химиясе сәнәгате	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.6	Төзү сәнәгате	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.8	Элемтә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.9	Складлар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.9.1	Саклау майданчыклары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.11	Целлюлоза--кагазь сәнәгате	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлегә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.3	Гидротехник корылмалар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участкалары (территорияләре)	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.1	Урам-юл челтәре	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
Шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләре					
2.7.1	Автотранспортны саклау	н.у.	1 этаж/4.5 м	н.у.	н.у.
3.2.3	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.3	Көнкүреш хезмәте	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем	н.у.	н.у.	н.у.	10/н.у.
4.4	Кибетләр	н.у.	3 этажа/н.у.	н.у.	н.у.
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлегә	н.у.	2 этажа/н.у.	н.у.	н.у.
4.6	Жәмәгать туклануы	н.у.	3 этажа/н.у.	н.у.	н.у.

4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	н.у.	2 этажа/10 м	н.у.	н.у.
4.9.1.4	Автомобильларне ремонтлау	н.у.	2 этажа/10 м	н.у.	н.у.
7.3	Су транспорты	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
7.4	Нава транспорты	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.

Искәрмә.

«Жир участогы чикләреннән минималь чигенүләр» графасында кисәкчә аша урам ягынан һәм жир участогының башка якларыннан чигенү кыйммәтләре китерелә.

«Н. у.». шартлы кыскартылышы белән билгеләнмәгән Параметрлар билгеләнгән.

Жир участкаларын һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән куллануның ярдәмчә төрләре рөхсәт ителгән куллануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның II бүлегендә, 5 статьясында, 5.1 пункттында күрсәтелгән таблицага ярашлы билгеләнә.

Бу статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелеш проектлаштыру нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләренә туры китереп билгеләнә.

26.6. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (СХ2)

Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (СХ2) әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнгән СХ2 индексы булган территориаль зоналарга һәм жир участогыннан яки аның СХ2 индексы булган өлешеннән планлаштырылган файдалану территорияләре чикләрендә билгеләнергә тиешле территориаль зоналарга тарала.

Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналары авыл хужалыгы эшчәнлеген алып бару, фермер хужалыклары, фәнни-тикшеренү, уку һәм авыл хужалыгы житештерүе белән бәйле башка максатлар, шулай ук аквакультура (балыкчылык) максатлары, шул исәптән авыл хужалыгы житештерүе өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренен чик (минималь һәм (яки) максималь) үлчәмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре		Жир участкаларының чик үлчәмнәре һәм рөхсәт ителгән капитал төзелеш объектларын төзү һәм реконструкцияләүнең чик параметрлары			
Код	Исеме	жир участогы күләме, кв. м	жир участогы күләме, кв. м	жир участогы күләме, кв. м	жир участкалары чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
1.3	Яшелчәчелек *)	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
1.5	Бакчачылык	н.у.	н.у.	0 %	н.у.
1.8	Терлекчелек	макс.- 50	н.у.	н.у.	н.у.
1.9	Жәнлекчелек	макс.- 50	н.у.	н.у.	н.у.
1.10	Кошчылык	макс.- 50	н.у.	н.у.	н.у.
1.11	Дуңгызчылык	макс.- 50	н.у.	н.у.	н.у.
1.12	Умартачылык	макс.- 1	н.у.	10 %	н.у.
1.13	Балыкчылык	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
1.14	Авыл хужалыгын фәнни тәэмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.

1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	макс. - 10	н.у.	н.у.	н.у.
1.17	Питомниклар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәэмин итү	макс. - 10	н.у.	н.у.	н.у.
1.19	Үлән чабу	н.у.	н.у.	0 %	н.у.
1.20	Авыл хужалыгы хайваннарын көтү	н.у.	н.у.	0 %	н.у.
2.7.1	Автотранспортны саклау	н.у.	н.у./4.5 м	н.у.	н.у.
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	н.у.	н.у.	0 %	н.у.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аңа бәйле өлкәләрдә эшчәнлекне тәэмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.4	Кибетләр	н.у.	3 этажа/н.у.	н.у.	н.у.
4.6	Жәмәгать туклануы	н.у.	2 этажа/н.у.	н.у.	н.у.
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	н.у.	2 этажа/10 м	н.у.	н.у.
6.9	Складлар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.9.1	Саклау майданчыклары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлеге	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.3	Гидротехник корылмалар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участоклары (территорияләре)	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.1	Урам-юл челтәре	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
Шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләре					
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткөрү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.3	Фәнни сынаулар үткөрү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
5.3	Ау һәм балыкчылык	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.8	Элемтә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.

Искәрмә.

*) Капиталь төзелеш объектлары булганда теплицалар кулланып яшелчәчелек. «Н. у». шартлы кыскартылышы белән билгеләнмәгән Параметрлар билгеләнгән.

Жир участкаларын һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән куллануның төп һәм шартлы төрләре өчен элекке Томның IX бүлегендә күрсәтелгән таблицкага, 25 статьясына, 25.1 пунктына ярашлы рәвештә билгеләнә.

Бу статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелеше проеклаштыру нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләренә туры китереп билгеләнә.

26.7. Зиратларны урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СН1)

Зиратларны урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СН1) элге Кагыйдәләр белән билгеләнгән СН1 индексы булган территориаль зоналарга һәм жир участогыннан яки аның СН1 индексы булган өлешеннән планлаштырылган файдалану территорияләре чикләрендә территориаль зоналар билгеләргә тиеш.

Зиратларны урнаштыру зоналары жирләү урыннарын (каберлекләр, крематорийлар, башка жирләү урыннары) урнаштыру һәм эшләү өчен билгеләнгән. Бу төр зоналарны урнаштыру күрсәтелгән зоналарны бүлеп бирү юлы белән генә тәмин ителергә мөмкин һәм башка территориаль зоналарда рөхсәт ителми.

Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренә чик (минималь һәм (яки) максималь) үлчәмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре		Жир участокларының чик үлчәмнәре һәм рөхсәт ителгән капитал төзелеш объектларын төзү һәм реконструкцияләүнең чик параметрлары			
Код	Исеме	жир участогы күләме, кв. м	жир участогы күләме, кв. м	жир участогы күләме, кв. м	жир участоклары чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүгә тәмин итүче оешмаларның административ биналары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аңа бәйле өлкәләрдә эшчәнлеккә тәмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт тукталышлары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.3	Гидротехник корымалар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участоклары (территорияләре)	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.1	Урам-юл челтәре	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.1	Ритуаль эшчәнлек	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
Шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләре					
н.у.					

Искәрмә.

«Н. у». шартлы кыскартылышы белән билгеләнмәгән Параметрлар билгеләнгән.

Жир участокларын һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән куллануның төп һәм шартлы төрләре өчен элге Томның IX бүлегендә күрсәтелгән таблицкага, 25 статьясына, 25.1 пунктына ярашлы рәвештә билгеләнә.

Бу статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелеше проеклаштыру нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләренә туры китереп билгеләнә

Статья 27. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган жирләр

ЛО- сызыклы объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән жир участкалары;
ТОП- Гомуми файдаланудагы ин яхшы территорияләр.

Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган жир кишәрлекләреннән файдалану федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенә вәкаләтле органнары яки жирле үзидарә органнары тарафыннан федераль законнарға ярашлы рәвештә билгеләнә. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яки шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрөн башка төргә үзгәртү турында карарлар федераль законнарға ярашлы рәвештә кабул ителә.

Линия объектларын урнаштыру (гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм федераль һәм төбәк әһәмиятендәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларыннан тыш) теләсә кайсы территориаль зонада рөхсәт ителгән файдалануның рөхсәт ителгән төрләре исемлегендә күрсәтелмичә рөхсәт ителә.

Статья 28. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләр

ЛФ- урман фонды жирләре.

ВО- Жир өсте сулары белән капланган.

СХ- авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре.

Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жир кишәрлекләреннән файдалану федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимият органнары вәкаләтле органнары яки федераль законнарға ярашлы рәвештә жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнә. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрөн башка төргә үзгәртү турында карарлар федераль законнарға ярашлы кабул ителә.

Урман фонды жирләре составындагы жирләренә яки жир участкаларын куллану урманчылыкның урман хужалыгы регламенты белән билгеләнә, аның чикләрендә урман фонды жирләре урнашкан, урман мөнәсәбәтләре өлкәсендәге федераль һәм төбәк законнарына ярашлы.

Жир өсте сулары белән капланган жирләренә куллану Россия Федерациясе Су кодексына ярашлы рәвештә башкарма хакимиятнең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә.

Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләренә күпьяллык агачлар (бакчалар, йөзем бакчалары һәм башкалар) белән биләп алынган, торак пунктлар чикләреннән тыш урнашкан сөрүлекләр, сабынлыклар, көтүлекләр, ятмалар, жирләр керә. Авыл хужалыгы жирләре составында авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр кулланды өстенлек ала һәм махсус саклауга дучар ителә. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре гражданның үз ихтыяжлары өчен бакчачылык алып бару территориясе чикләренә кертелә алмый, шулай ук бакча йортлары, торак йортлар, хужалык корылмалары һәм бакча жир участогында гаражлар төзү өчен кулланыла алмый.

Шәһәр төзелеше зоналаштыру карталарында СХ индексы белән билгеләнгән авыл хужалыгы жирләре составына жирләренә тискәре йогынтыдан саклау функциясен үтәүче хужалык эчендәге юллар, саклау урман утыртулары, агач-куаклык үсемлекләре белән биләнгән башка авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр кертелгә мөмкин.

Аеруча саклана торган табигый территорияләр чикләрендә урнашкан жирләренә яки жир участкаларын куллану аеруча саклана торган табигый территорияләр турында

законнарға ярашлы рәвештә аеруча саклана торган табигый территорияләр турында нигезләмә белән билгеләнә.

Статья 29. Жирләрне чынлыкта яки планлаштырылган файдалану территорияләре

Шәһәр төзелеше зоналаштыру карталарында территорияләрне күрсәтергә кирәк, алар өчен территорияль планлаштыру документларына ярашлы рәвештә шәһәр төзелеше регламентлары һәм территорияләрне куллануның аерым шартлары булган зоналар билгеләнергә тиеш, әмма гамәлдәге закон таләпләренә ярашлы рәвештә бу территорияләр өчен территорияль зона билгеләнә алмый.

Мондый территорияләрне билгеләү өчен жирләрне (жир участогын яки аның бер өлешен) чынлыкта яки планлаштырылган куллану территориясә төшенчәсә кулланыла.

Жир участогының бер өлешен чынлыкта яки планлаштырылган файдалану территориясә жир участогының зур булмаган өлешен (шул исәптән ике яки аннан да күбрәк аерым участоклардан торган бердәм жирдән файдалануны) биләүче территория, ул чынлыкта теге яки бу территорияль зонаның шәһәр төзелеше регламентына ярашлы кулланыла яки аны куллану планлаштырыла, ул бөтен жир участогына яки аның өлешенә карата билгеләнә алмый.

Һәр жир участогының бер территорияль зонага гына каравы турындагы закон таләпләренә ярашлы рәвештә, территорияль зона жир участогының бер өлешенә карата (шул исәптән Бердәм жирдән файдалануның аерым участогына карата) билгеләнә алмый. Жир кишәрлегенә бер өлешен файдалануга туры килә торган территорияль зонаның шәһәр төзелеше регламенты, рөхсәт ителгән файдалану төрләре, жир кишәрлекләренә чик (минималь һәм (яки) максималь) зурлыklары һәм рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары, жир кишәрлегенә калган (күбесенчә) өлешен капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү туры килмәү сәбәпле, бөтен жир кишәрлегенә таратылырга мөмкин түгел.

Жир участогының бер өлешә территорияль зонаның хокукый статусына ия түгел. Бу территорияләрнең чикләре, шулай ук аларга туры килгән территорияләрне куллануның аерым шартлары булган зоналар чикләре ориентирлы булып тора һәм шәһәр төзелеше зоналаштыру карталарында жирлекнең генераль планы карталарында территорияләрне куллануның аерым шартлары булган тиешле функциональ зоналар һәм зоналар чикләренә ярашлы рәвештә күрсәтелә.

Бу территорияләрне билгеләү өчен шәһәр төзелеше зоналаштыру карталарында жир участогының бер өлешен чынлыкта яки планлаштырылган куллану территорияль зонасы индексы кулланыла, ул чынлыкта кулланылган очракта «-Ф» индексы белән тулыландырыла, яки жир участогының бер өлешен планлаштырылган куллану очрагында «-П» индексы белән тулыландырыла.

Шәһәр төзелеше зоналаштыру карталарында жирләрне чынлыкта һәм планлаштырылган файдалану территорияләренә түбәндәге төрләре күрсәтелгән:

П2-П П2-зонасы регламентына ярашлы рәвештә жирләрне планлаштырылган куллану территориясә;

П4-П П4 зонасы регламентына ярашлы рәвештә жирләрне планлаштырылган куллану территориясә;

СХ2-Ф СХ2 зонасы регламентына ярашлы рәвештә жирләрне чынлыкта куллану территориясә;

СХ2-П СХ2 зонасы регламентына ярашлы рәвештә жирләрне планлаштырылган куллану территориясә;

СН1-Ф СН1 зонасы регламентына ярашлы рәвештә жирләрне чынлыкта куллану территориясә.

Гамәлдәге законнарға ярашлы рәвештә, жирләрнең хокукый статусы көйләнмәгән мондый территорияләр, әгәр алар кешеләрнең тормышына һәм сәламәтлегенә, әйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудырмый икән, чиксез озак яши ала. Жир кишәрлегенә бер өлешен фактик яки планлаштырылган файдалану территориясендә булган капитал төзелеш объектларын яңача төзүгә яки реконструкцияләүгә рөхсәт алу өчен жир кишәрлеген чикләү

(бүлү яки бүлү) үткәргә һәм территориянең фактик яки планлаштырылган файдалануына туры килгән территориаль зона чикләрен билгеләү өлешендә әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертергә кирәк.

Жирләрне чынлыкта куллану территориясе буларак шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында шулай ук урман фонды жирләрендә яки шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән аеруча саклана торган территорияләрдә жир участкалары күрсәтелергә мөмкин.

Х БҮЛЕК. Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү

30 нчы маддә. Территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналар чикләрендә жир участкаларын һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү

30.1. Гомуми нигезләмәләр

1) Россия Федерациясе Жир кодексына ярашлы рәвештә территориядән файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләрендә жир асты байлыктары, һава һәм су законнары турында законнарда башкасы каралмаган очракта жир өстендәге һәм астындагы һәр нәрсәгә кагыла торган һәм мондый жир кишәрлекләрендә урнашкан күчмәсез милек объектларын урнаштыруны һәм (яки) куллануны чикләүче яки тыючы жир кишәрлекләреннән файдалану чикләүләре билгеләнә. Жир кишәрлекләрен башка эшчәнлек төрләрен башкару өчен куллануны чиклиләр яки тыялар, алар территорияләрен куллануның аерым шартлары булган зоналарны билгеләү максатларына туры килми.

2) Россия Федерациясе Жир кодексының 105 маддәсендә билгеләнергә мөмкин булган территориянең аерым шартлары булган зоналарның тулы исемлегенә китерелә.

3) федераль законнарда ярашлы рәвештә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү территорияләрен куллануның аерым шартлары булган зоналар чикләрендә генә гамәлдә, аларның күләме һәм (яки) чикләре федераль закон таләпләренә ярашлы рәвештә рәсми рәвештә билгеләнгән. Торак пунктларның, шәһәр округларының жирле үзидарә органнары территорияләрен куллануның аерым шартлары булган зоналарның зурлыгын һәм (яки) чикләрен билгели алмыйлар, аларны билгеләү хокукы аларның вәкаләтләренә керми.

Шуңа ярашлы рәвештә әлегә кагыйдәләр кысаларында территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналар өч төргә бүленә:

билгеләнгән зоналар, аларның чикләре Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнгән һәм расланган;

билгеләүгә планлаштырылган чикләре Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнмәгән һәм расланмаган, әмма законнар нигезендә билгеләнергә тиешле зоналар фиксацияләнгән зурлыкка һәм чикләренә билгеләүнең берсүзсез кагыйдәләренә (критерийларына) ия;

- чикләре Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнмәгән һәм расланмаган, әмма фиксацияләнгән зурлыктары һәм чикләренә билгеләүнең берсүзсез кагыйдәләре (критерийлары) булмаган ориентирлау-зоналар; мондый зоналар өчен закон дәрәжәсендә ориентирлау үлчәмнәре генә билгеләнгән, алар мондый зоналарның чикләре билгеләнгән очракта исәпләүләр үткөрү юлы белән төгәлләнергә тиеш һәм (яки) әйләнә-тирә мохиткә тәэсир итү дәрәжәсен натураль үлчәүләр.

4) шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында территорияне куллануның аерым шартлары булган билгеләнгән зоналарның чикләре генә күрсәтелгән тиеш.

5) шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында шулай ук Россия Федерациясенең Федераль законнарында һәм норматив хокукый актларында территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналарның чикләрен билгеләүнең билгеләнгән күләмнәре һәм берсүзсез кагыйдәләре билгеләнгән булган объектларга карата территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналарның чикләре күрсәтелгән мөмкин.

Мондый зоналарга линия объектларының (электр тапшыру линияләре, торба үткәргечләр, элемент линияләре) саклау зоналары һәм минималь ераклык зоналары, автомобиль юлларының юл яны полосалары, су саклау зоналары һәм жир өстендәге су объектларының яр биек саклау полосалары керә. Мондый зоналарның чикләре шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында күрсәтелгән очракта, бу чикләр территориянең аерым шартлары булган рәсми билгеләнгән (расланган) зоналардан аерып торучы махсус шартлы билгеләр белән күрсәтелә.

Мондый зоналарның чикләрен шәһәр төзелеш зоналаштыру картасында күрсәтү һәм бу зоналар чикләрендә жир участкаларын һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү мәгълүмати-белешмә характерда һәм федераль законнарға ярашлы рәвештә билгеләүгә планлаштырылган чикләр һәм чикләүләр буларак карала. Жир участкалары һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләре, тулысынча яки өлешчә территориянең аерым шартлары булган зоналарның якынча чикләрендә урнашкан, суд тәртибендә бу зоналарда жир участкаларын һәм капитал төзелеш объектларын куллану чикләүләрен бәхәсләшәргә хокуклы.

б) территорияне куллануның аерым шартлары булган ориентир зоналарының чикләре шәһәр төзелеш зоналаштыру картасында күрсәтелми, чөнки алар чиста ориентир характерында һәм жир участкаларын һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү өлешендә юридик көчкә ия түгел. Россия Федерациясенең суд практикасына ярашлы рәвештә, шәһәр төзелеш зоналаштыру картасында территориядән файдалануның аерым шартлары булган зоналарның якынча чикләре күрсәтелгән очракта, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре суд тәртибендә территориядән файдалануның аерым шартлары булган мондый зоналар чикләрендә жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү өлешендә гамәлдә түгел дип танылырга мөмкин.

Ориентирлау зоналарына федераль закон таләпләренә туры китереп билгеләнмәгән предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-саклау зоналары, су белән тәмин итү чыганакларын санитар саклауның икенче һәм өченче билбау зоналары, су басу һәм су басу зоналары, тапшыручы радиотехник объектның чикләү зоналары, территориянең аерым шартлары булган зоналарның һәм зоналарның башка төрләре керә. федераль законнар зоналарның зурлыгын исәпләүләр һәм (яки) натураль тикшеренүләр (үлчәүләр) нигезендә билгеләргә тиеш.

7) "Чистай авыл жирлеген" муниципаль берәмлеге территориясендә территорияне куллануның аерым шартлары булган түбәндәге зоналар билгеләнгән яки билгеләнәргә тиеш:

- эчәрлек һәм хужалык-көнкүреш су белән тәмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары;

- су саклау зоналары, жир өстендәге су объектларының яр бие саклау полосалары;

- электр челтәре хужалыгы объектларының саклау зоналары;

- газ бүлү челтәрләренә саклау зоналары;

- предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-күзәтү зоналары;

- ябык объектлардан басмага чикләү зоналары;

- автомобиль юлларына бүлеп бирү полосалары һәм автомобиль юллары яны полосасы;

- магистраль яки сәнэгать торба үткәргечләренә кадәр минималь ераклык зоналары.

- зоны ограничений от объектов закрытых к публикации;

- полосы отвода автомобильных дорог и придорожная полоса автомобильных дорог;

- зоны минимальных расстояний до магистральных или промышленных трубопроводов.

30.2. Су белән тәмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары

Су белән тәмин итү чыганакларын санитар саклау зоналарының төрләре һәм зурлыклары СанПин 2.1.4.1110-02 хужалык-эчү билгеләнешендәге су белән тәмин итү чыганакларын һәм суүткәргечләрен санитар саклау зоналары нигезендә билгеләнә.

Су белән тәмин итү чыганакларының санитар саклау зоналары бар (алга таба ЗСО). Санитар саклау зоналары өч билбау составында оештырыла.

Беренче билбау (каты режимлы) су жыю урыннары территориясен, барлык суүткәргеч корылмалары майданчыкларын һәм су кертү каналын үз эченә ала. Жир асты су белән тәмин итү чыганакларын санитар саклау зонасының беренче билбавының зурлыгы якланган жир асты суларын кулланганда 30 м һәм житәрлек дәрәжәдә якланмаган жир асты суларын кулланганда 50 м тәшкит итә.

Беренче билбау чикләрендә биек агачлар утырту, суүткәргеч корылмаларны эксплуатацияләүгә, реконструкцияләүгә һәм киңәйтүгә турыдан-туры катнашы булмаган барлык төзелеш төрләре, шул исәптән төрле максатлардагы торба үткәргечләр салу, торак һәм хужалык-көнкүреш биналарын урнаштыру, кешеләрнең яшәү урыны, агулы химикатлар һәм ашламалар куллану рөхсәт ителми.

Биналар канализация белән жиһазландырылырга тиеш, агынты суларны иң якин көнкүреш яки житештерү канализациясе системасына яки икенче билбау территориясендә санитар режимны исәпкә алып, ЗСОНЫҢ беренче билбавынан читтә урнашкан жирле чистарту корылмалары станцияләренә алып китәргә кирәк.

Икенче һәм өченче билбаулар (чикләүләр билбаулары) су белән тәэмин итү чыганакларының су пычрануын кисәтү өчен билгеләнгән территорияне үз эченә ала.

Жир асты су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналарының икенче һәм өченче билбаулары чикләре исәпләп билгеләнә.

В пределах первого пояса не допускается посадка высокоствольных деревьев, все виды

Санитар саклау зонасының икенче һәм өченче билбаулары чикләрендә: яңа скважиналар бораулау һәм туфрак катламы бозылу белән бәйлә яңа төзелеш (Роспотребнадзор Идарәсе территорияль бүлеге белән мәжбүри килешү нигезендә башкарыла); эшкәртелгән суларны жир асты горизонтларына кертү һәм каты калдыкларны жир асты складларына салу, жир асты эшкәртү; ягулык-майлау материаллары складларын урнаштыру, агу химикатлары һәм минераль ашламалар, сәнәгать агынтылары тупланмалары, шлам саклагычлары һәм жир асты суларының химик пычрану куркынычын тудыручы башка объектлар. Санитар саклау зонасының өченче билбавы чикләрендә мондый объектларны саклаулы жир асты суларын кулланганда гына, геологик контроль органнары нәтижәсен исәпкә алып бирелгән Роспотребнадзор органының санитар-эпидемиологик нәтижәсе булганда, сулы горизонтны пычранудан саклау буенча махсус чаралар үтәлгән очракта гына урнаштырырга рөхсәт ителә.

Шулай ук икенче билбау чикләрендә зиратлар, терлекләр каберлекләре, ассенизация кырлары, фильтрлау кырлары, тирес саклау урыннары, силос траншеяләре, терлекчелек һәм кошчылык предприятиеләре һәм жир асты суларының микроблы пычрану куркынычын тудыручы башка объектлар урнаштыру; ашламалар һәм агулы химикатлар куллану; төп файдаланудагы урманны кисү тыела.

30.3. Су саклау зоналары, жир өстендәге су объектларының яр биек саклау полосалары

Россия Федерациясе Су кодексының 65 статьясына ярашлы рәвештә, су саклау зоналары булып елгалар, инешләр, күлләр, сусаклагычлар Яр сызыгына тоташкан территорияләр тора, аларда күрсәтелгән су объектларының пычрануын, пычрануын, су басуын һәм аларның суларын киметүен булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларының һәм башка объектларның яшәү тирәлеген саклау максатларында хужалык һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруның махсус режимы билгеләнә хайваннар һәм үсемлекләр дөньясы.

Су саклау зоналары чикләрендә Яр биек саклау полосалары урнаштырыла, аларның территорияләрендә хужалык һәм башка эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр кертелә.

Елгаларның, инешләрнең су саклау зоналарының киңлегенә һәм аларның яр биек саклау полосасының киңлегенә тиешле яр сызыгыннан билгеләнә.

Елгаларның яки инешләрнең су саклау зонасының киңлегенә аларның чыганакларыннан елгалар яки инешләр өчен озынлыгы белән билгеләнә:

- 10 километрга кадәр 50 метр;
- 10 километрдан 50 километрга кадәр-100 метр;0 метр;
- 50 километрдан һәм 200 метрдан артык.

Су саклау зоналары чикләрендә тыела:

- туфракның ундырышлылыгын көйләү максатыннан агынты суларны куллану;

Елгаларның, инешләрнең су саклау зоналарының киңлеген һәм аларның яр буе саклау полосасының киңлеген тиешле яр сызыгынан билгеләнә.

Елгаларның яки инешләрнең су саклау зонасының киңлеген аларның чыганакларынан елгалар яки инешләр өчен озынлыгы белән билгеләнә:

- 10 километрга кадәр 50 метр;
- 10 километрдан 50 километрга кадәр-100 метр;0 метр;
- 50 километрдан һәм 200 метрдан артык.

Су саклау зоналары чикләрендә тыела:

-туфракның уңдырышлылығын көйләү максатыннан агынты суларны куллану;
-зиратлар, терлекләр каберлекләре, житештерү һәм куллану калдыкларын күмү урыннары, химик, шартлаткыч, агулы, агулы һәм агулы матдэләр, радиоактив калдыкларны күмү пунктлары урнаштыру;

-зыйяны организмнарга каршы көрәш буенча авиация чараларын гамәлгә ашыру;

-транспорт чараларының хәрәкәте һәм тукталышы (махсус транспорт чараларынан тыш), аларның юлларда һәм юлларда һәм каты япмалы махсус жиһазландырылган урыннарда тукталышынан тыш;

-автозаправка станцияләрен, ягулык-майлау материаллары складларын (автозаправка станцияләре, ягулык-майлау материаллары складлары портлар, суднолар төзү һәм суднолар ремонтлау оешмалары, эчкә су юллары инфраструктурасы территорияләрендә, эйләнә-тирә мохитне саклау һәм Су кодексы өлкәсендәге закон таләпләрен үтәү шартларында урнаштырылган очраклардан тыш), техник транспорт чараларын техник карау һәм ремонтлау өчен кулланыла торган хезмәт күрсәтү, транспорт чараларын юуны гамәлгә ашыру;

-пестицидлар һәм агрохимикатларның махсус саклагычларын урнаштыру, пестицидлар һәм агрохимикатлар куллану;

-агынты, шул исәптән дренаж суларын агызу;

- гомуми таралган файдалы казылмаларны барлау һәм чыгару (әгәр гомуми таралган файдалы казылмаларны барлау һәм чыгару файдалы казылмаларның башка төрләрен барлауны һәм чыгаруны гамәлгә ашыручы жир асты байлыкларынан файдаланучылар тарафыннан расланган техник проект нигезендә расланган тау чишмәләре һәм (яки) геологик чишмәләр жир асты байлыклары турында РФ законнары нигезендә бирелгән чикләрдә 1992 елның 21 февралендәге 2395-і номерлы РФ Законының 19.1 маддәсе белән).

Су саклау зоналары чикләрендә хужалык һәм башка объектларны проектлау, төзү, реконструкцияләү, файдалануга тапшыру, файдалануга тапшыру, мондый объектларны су объектларын су законнары һәм эйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар нигезендә пычранудан, тыгылудан, су басудан һәм су бетүдән саклауны тәмин итүче корылмалар белән жиһазландыру шартларында рөхсәт ителә. Су объектын пычранудан, тыгылудан, су басудан һәм су бетүдән саклауны тәмин итүче корылманың төрөн сайлау эйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендә закон нигезендә билгеләнгән пычраткыч матдэләр, башка матдэләр һәм микроорганизмнарны рөхсәт ителгән ташлау нормативларын үтәү кирәклеген исәпкә алып башкарыла.

Су объектларын пычранудан, тыгылудан, су басудан һәм суның бетүеннән саклауны тәмин итүче корылмалар дип:

-үзәкләштерелгән су чистарту системалары (канализация), үзәкләштерелгән яңгыр су чистарту системалары;

-агынты суларны үзәкләштерелгән су агызу системаларына (шул исәптән яңгыр, эрегән, инфильтрация, су сибү һәм дренаж суларына) агызу өчен Корылмалар һәм системалар, әгәр алар мондый суларны кабул итү өчен билгеләнгән булса;

- агынты суларны (шул исәптән яңгыр, эрегән, инфильтрация, су юу һәм дренаж суларын) чистарту өчен локаль чистарту корылмалары, аларны эйләнә-тирә мохитне саклау һәм Су кодексы өлкәсендәге закон таләпләренә туры китереп билгеләнгән нормативлардан чыгып чистартуны тәмин итә;

-житештерү һәм куллану калдыкларын жыю өчен корылмалар, шулай ук агынты суларны (шул исәптән яңгыр, эрегән, инфильтрация, су юу һәм дренаж суларын) су үткәрми

торган материаллардан эшлэнгән кабул итүчеләргә агызу (агызу) өчен Корылмалар һәм системалар.

Су саклау зоналары чикләрендә урнашкан һәм агынты суларны чистарту өчен корылмалар белән жиһазландырылмаган гражданның бакчачылык, бакчачылык яки дача коммерциячел булмаган берләшмәләре территорияләренә карата, алар шундый корылмалар белән жиһазландырылганчы һәм (яки) үзәкләштерелгән системаларга тоташтырылганчы, су үткәрми торган материаллардан эшлэнгән кабул итүчеләрне кулланырга рөхсәт ителә пычраткыч матдәләр, башка матдәләр һәм микроорганизмнар әйләнә-тирә мохиткә.

Яр буе саклау полосасының киңлеге су объектының яр авышлыгына бәйле рәвештә билгеләнә һәм кире авышлык өчен 30 м яки 0°, 3° кадәр авышлык өчен 40 м һәм 3° һәм аннан да күбрәк авышлык өчен 50 м тәшкил итә.

Елга өчен су саклау зонасы яр буе саклау полосасы белән туры килә. Елга, инеш чыганаclarы өчен су саклау зонасының радиусы илле метр күләмдә билгеләнә.

Яр буе саклау полосалары чикләрендә су саклау зонасы өчен билгелэнгән чикләүләр белән бергә тыела:

-жирләрне эшкәртү;

- юыла торган туфрак калдыкларын урнаштыру;

-авыл хужалыгы хайваннарын көтү һәм алар өчен жәйге лагерьлар, мунчалар оештыру

Гомуми файдаланудагы су объектының яр буе буйлап гомуми файдалану өчен билгелэнгән яр буе полосасы урнаштырыла.

Гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосасының киңлеге 20 метр тәшкил итә, каналларның яр буе полосасыннан тыш, шулай ук елгалар һәм инешләр, аларның озынлыгы чыганактан тамагына кадәр 10 километрдан артмый. Каналларның, шулай ук елгаларның һәм инешләренң яр буе киңлеге, аларның Чишмә башынан тамагына кадәр озынлыгы ун километрдан артмый, 5 метр тәшкил итә. Шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында 5 метр киңлектәге яр буйлары күрсәтелми.

Һәр граждан (механик транспорт чараларын кулланмыйча) гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосасыннан алар янында хәрәкәт итү һәм булу өчен, шул исәптән һәвәскәр һәм спорт балыкчылыгын гамәлгә ашыру һәм йөзүче чараларны причалга утырту өчен файдаланырга хокуклы.

Яр буе чикләрендә жир участкаларын хосусыйлаштыру тыела.

30.4. Электр челтәре хужалыгы объектларының саклау зоналары

Электр челтәре хужалыгы объектларының саклау зоналары Россия Федерациясе Хөкүмәтенң «Электр челтәре хужалыгы объектларының һәм затларның саклау зоналарын билгеләү тәртибе һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен куллану шартлары турында»2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы карарына ярашлы рәвештә электр челтәре хужалыгының гамәлдәге линияләрен һәм тоташуларын саклауны тәэмин итү өчен билгеләнә.

Электр тапшыруның һава линияләре буйлап саклау зоналары жир участогы һәм һава киңлеге өлеше рәвешендә урнаштырыла (электр тапшыруның һава линияләре терәкләренң биеклегенә туры килгән биеклеккә), ул электр тапшыру линиясенң ике ягында да читтән торып торган параллель вертикаль яссылыклар белән чикләнә:

-1 кВ 2 м кадәр;

-1дән 20 квга кадәр 10 м;

-35 кВ 15 м;

-110 кВ 20 м;

-220 кВ 25 м;

-500 кВ 30 м.

Жир асты кабель электр тапшыру линияләре буйлап саклау зонасы жир астындагы жир участогы өслегенң бер өлеше рәвешендә урнаштырыла (кабель электр тапшыру линияләре салу тирәнлегенә туры килгән тирәнлеккә), ул электр тапшыру линиясенң ике

ягында да читтэн торган кабельлэрдэн 1 метр ераклыкта урнашкан параллель вертикаль яссылыклар белән чикләнә.

Саклау зоналарында электр челтәре хужалыгы объектларының куркынычсыз эшен бозарга, шул исәптән аларны зарарлауга яки юк итүгә китерергә һәм (яки) гражданның тормышына, сәламәтлегенә һәм физик яки юридик затларның мөлкәтенә зыян китерергә, шулай ук экологик зыян китерергә һәм янгынар чыгуга китерергә мөмкин булган теләсә нинди гамәлләр башкару тыела. Аерым алганда, тыела:

-электр челтәре хужалыгы объектларына керү өчен булдырылган юллар һәм подъездлар чикләрендә теләсә нинди объектларны һәм предметларны (материалларны) урнаштырырга, шулай ук электр челтәре хужалыгы объектларына керү өчен кирәкле юллар һәм подъездлар булдырмастан, теләсә нинди эшләр башкарырга һәм корымалар төзәргә;

- чүплекләр урнаштыру;

- удар механизмнары белән эшләр башкарырга, 5 тоннадан артык авырлыктагы авырлыкларны төшерергә, ачы һәм коррозияле матдәләргә һәм ягулык-майлау материалларын (жир асты кабель электр тапшыру линияләренә саклау зоналарында) ташларга һәм агызырга.

1000 Вольттан артык көчәнеше электр челтәре хужалыгы объектларының саклау зоналарында да тыела:

-теләсә нинди, шул исәптән ягулык-майлау материаллары саклагычларын жыярга яки урнаштырырга;

- балалар һәм спорт майданчыкларын, стадионнары, базарларны, сәүдә нокталарын, кыр станокларын, терлекләр өчен загоннары, гаражларны һәм машина һәм механизмнарның барлык төрләрэн урнаштырырга, билгеләнгән тәртиптә рөхсәт ителгән эшләрне башкару белән мәшгуль булмаган кешеләрнең күпләп жыелуы белән бәйлә теләсә нинди чаралар үткәргә(һава электр тапшыру линияләренә сак зоналарында);

-теләсә нинди, шул исәптән ягулык-майлау материаллары саклагычларын жыярга яки урнаштырырга.

Саклау зоналары чикләрендә язма рөхсәтсез челтәр оешмасы тыела:

-биналар һәм корымаларны төзү, капитал ремонтлау, реконструкцияләү яки сүтү;

-тау, шартлату, мелиорация эшләре, шул исәптән жирләрне вакытлыча су басу белән бәйлә;

- агачлар һәм куаклар утырту һәм кисү;

-юл өслегеннән 4,5 метрдан артык (һава электр тапшыру линияләренә саклау зоналарында)йөк белән яки йөксез гомуми биеклеккә ия машиналар һәм механизмнар йөрүе;

-4 м биеклектәге авыл хужалыгы машиналары һәм жиһазлары кулланып кыр авыл хужалыгы эшләре.

30.5. Газ бүлү челтәрләренә саклау зоналары

Россия Федерациясә Хөкүмәтенә 20.11.2000 елгы 878 номерлы "Газ бүлү челтәрләрен саклау кагыйдәләрен раслау турында" Карарына ярашлы рәвештә газ бүлү челтәрләре өчен түбәндәге саклау зоналары билгеләнә::

а) тышкы газүткәргечләр трассалары буйлап газүткәргечнең һәр ягынан 2 метр ераклыкта үтә торган шартлы линияләр белән чикләнгән территория рәвешендә;

б) жир асты газүткәргечләре трассалары буйлап полиэтилен торбалардан бакыр чыбык кулланганда газүткәргеч трассасын билгеләү өчен газүткәргеч трассасы рәвешендә, чыбык ягынан газүткәргечтән 3 метр һәм каршы яктан 2 метр ераклыкта үтә торган шартлы линияләр белән чикләнгән территория рәвешендә;

в) тышкы газүткәргечләр трассалары буйлап мәңгә тунган туфракта торба материалына карамастан газүткәргечнең һәр ягынан 10 метр ераклыкта үтә торган шартлы линияләр белән чикләнгән территория рәвешендә;

г) аерым торган газ көйләүче пунктлар тирәсендә бу объектлар чикләреннән 10 метр ераклыкта үткәргән ябык сызык белән чикләнгән территория рәвешендә. Биналарга төялгән газ көйләү пунктлары өчен саклау зонасы регламентташтырылмаган;

д) газүткәргечләрнең су асты юллары буйлап суднолар йөрү һәм агызу елгалары, күлләр, сусаклагычлар, каналлар аша су өслегеннән су өслегеннән газүткәргечнең һәр ягыннан 100 м ераклыктагы параллель яссылыклар арасындагы төбенә кадәр су киңлеге участогы рәвешендә;

е) Урманнар һәм агач-куаклык үсемлекләре буенча уза торган поселокара газүткәргечләр трассалары буйлап, киңлеге 6 метр, газүткәргечнең һәр ягында 3 метр. Газүткәргечләрнең жир өсте участоклары өчен агачлардан торба үткәргечкә кадәр аралык газүткәргечнең бөтен эксплуатация срогы дәвамында агачларның биеклегеннән ким булмашка тиеш.

Газ бүлү чөлтәрләренең саклау зоналарына кергән жир участокларына, аларның зарарлануын кисәтү яки аларның нормаль эксплуатация шартларын бозу максатыннан, тыелган чикләүләр (авырлыклар) куела:

а) торақ-гражданлык һәм житештерү объектларын төзү;

б) күперләренә, коллекторларны, автомобиль һәм тимер юлларны, аларда урнашкан газ бүлү чөлтәрләрен, әлеге газүткәргечләренә эксплуатация оешмалары белән килешү буенча алдан чыгармастан, сүтәргә һәм реконструкцияләргә;

в) газ бүлү чөлтәрләрен жимерелүдән саклаучы яр ныгыту корылмаларын, су үткәргү жайланмаларын, жир һәм башка корылмаларны жимерергә;

г) газ бүлү чөлтәрләренең таныклык билгеләрен, контроль-үлчәү пунктларын һәм башка жайланмаларын күчерергә, зарарларга, йоклатырга һәм юк итәргә;

д) чүплекләр һәм складлар оештыру, кислоталар, тозлар, щелочлар һәм башка химик актив матдәләр эремәләрен салу;

е) саклау зоналарын кәртәләү һәм кәртәләү, эксплуатация оешмалары персоналының газ бүлү чөлтәрләренә керүенә, газ бүлү чөлтәрләренә хезмәт күрсәтүне үткәргүгә һәм зыянны бетерүгә комачаулау;

ж) ут кабызу һәм ут чыганақларын урнаштыру;

з) базны казырга, 0,3 метрдан артык тирәнлеккә авыл хужалыгы һәм мелиорация кораллары һәм механизмнары белән туфрақны казырга һәм эшкәртәргә;

и) газ көйләүче пунктларның, катод һәм дренаж саклау станцияләренең, жир асты коеларының капкаларын һәм ишекләрен ачу, элемент чараларын, яктыртуны һәм телемеханика системаларын электр белән тәэмин итүне кабызу яки сүндерү;

к) чит әйберләренә, баскычларны, аларга менү өчен, терәкләргә һәм жир өстендәге газүткәргечләргә, газ бүлү чөлтәрләренең коймаларына һәм биналарына ташларга, куярга һәм бәйләргә;

л) газ бүлү чөлтәрләренә үз белдегәң белән тоташырга.

Югарыда күрсәтелгән чикләүләргә керми торган һәм Жир горизонттын бозу һәм туфрақны 0,3 метрдан артык тирәнлеккә эшкәртү белән бәйлә булмаган урман хужалыгы, авыл хужалыгы һәм башка эшләр газ бүлү чөлтәрәнең саклау зонасындагы жир кишәрлекләренең хужалары, хужалары яки кулланучылары тарафыннан, эксплуатация оешмасына эш башланганчы ким дигәндә 3 эш көне алдан язмача хәбәр итү шарты белән башкарыла. Газ бүлү чөлтәрләренең саклау зоналарында хужалык эшчәнлеге, элеккеге пунктларда каралмаган, жир участогы өслеген бозу һәм туфрақны 0,3 метрдан артык тирәнлеккә эшкәртү, газ бүлү чөлтәрләрен эксплуатацияләү оешмасының язмача рөхсәте нигезендә башкарыла.

30.6. Предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-күзәтү зоналары

Торақ территориясендә агросәнәгать комплексы объектлары, зиратлар, терлекләр каберлеге, биотермик чокыр, чистарту корылмалары урнашкан, алар өчен санитар-күзәтү зоналары урнаштырылырга тиеш.

Күрсәтелгән объектлар өчен санитар-күзәтү зоналарының зурлыгы һәм чикләре билгеләнмәгән. Шуңа күрә шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында бу объектларның санитар-күзәтү зоналары чикләре күрсәтелмәгән.

Күрсәтелгән объектларның санитар-күзәтү зоналарының санитар-эпидемиологик кагыйдәләр һәм СанПин нормативлары белән билгеләнгән санитар - күзәтү зоналарының ориентир чикләре 2.2.1/2.1.1.1200-03 Россия Федерациясә Баш дәүләт санитар табибының 25.09.2007 №74 карары белән расланган» предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-саклау зоналары һәм санитар классификациясә " жирлекнең генераль планын нигезләү буенча материаллар составына керүче территориянең аерым шартлары булган зоналар чикләре картасында күрсәтелгән. Санитар-саклау зоналарының якинча чикләре мәгълүмати-белешмә характерда һәм гамәлдәге федераль законнарға ярашлы рәвештә әлегә чикләрдә урнашкан жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләүне билгеләү өлешендә юридик көчкә ия түгел.

Россия Федерациясә Хөкүмәтенә «санитар-саклау зоналары чикләрендә урнашкан санитар-саклау зоналарын билгеләү һәм жир кишәрлекләреннән файдалану кагыйдәләрен раслау турында» 2018 елның 3 мартындагы 222 номерлы карарына һәм 2018 елның 3 августындагы 342-ФЗ номерлы Федераль законның 36, 37 статьялары нигезләмәләренә ярашлы рәвештә, санитар-саклау зоналары төзелешкә планлаштырыла торган гамәлдәгеләргә карата билгеләнә, кеше яшәгән мохиткә химик, физик, биологик йогынты чыганагы булган реконструкцияләнгән торган капитал төзелеш объектлары (алга таба - объектлар), объектлар контурлары артында санитар-эпидемиологик таләпләрдән артык химик, физик һәм (яки) биологик тәэсир формалашкан очракта.

Капитал төзелеш объектларының хокук ияләре атмосфера һавасын, объект контуры артында атмосфера һавасына физик һәм (яисә) биологик йогынты дәрәжәсен тикшерергә һәм кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлегә өлкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хезмәткә (аның территориаль органнары) санитар-яклау зонасын билгеләү турында гариза тапшырырга тиеш кирәкле документлар кушылган зоналар.

Санитар-күзәтү зонасын булдыру, үзгәртү яки юкка чыгару турында карарны:

-Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлегә өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәт санитар классификациягә ярашлы рәвештә I һәм II куркыныч класслы объектларга карата, шулай ук санитар классификациягә кертелмәгән объектларга карата;

-кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлегә өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәтнең территориаль органнары санитар классификациягә ярашлы рәвештә III куркынычлык классы объектларына карата.

Санитар-күзәтү зонасы һәм аның чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен куллануны чикләүләр мондый зона турында мәгълүмат бердәм дәүләт күчәмсез милек реестрына кертелгән көннән бирле билгеләнгән дип санала.

Санитар-күзәтү зонасы чикләрендә жир участокларын:

торақ төзелешне, мәгариф һәм медицина билгеләнешендәге объектларны, ачык типтагы спорт корылмаларын, балаларның ял итү һәм аларны сәламәтләндерү оешмаларын, рекреацион билгеләнештәге зоналарны һәм бакчачылык алып бару өчен урнаштыру;

- дарулар житештерү һәм саклау объектларын, сәнәгатьнең азык-төлек тармаклары объектларын, азык-төлек чималы һәм азык-төлек продукциясенә күмәртә складларын, эчәр су әзерләү һәм саклау өчен суүткәргеч корылмалары комплексларын, химик, физик һәм (яки)) санитар-күзәтү зонасы билгеләнгән объектның биологик тәэсире, мондый чараларның, чималның, суның һәм продукциянең сыйфатын һәм куркынычсызлыгын бозуга китерәчәк.

30.7. Ябык объектлардан басмага чикләү зоналары

Чистай авыл жирлегә территориясендә балык тоту үткәргечләре уза, алар өчен минималь рөхсәт ителгән ераклык зоналарын үтәү таләп ителә. Минималь аралар авария хәлендә шартлау-янгын куркынычлыгы дәрәжәсен исәпкә ала һәм торбаларның төренә, биналарның төренә, объектларның билгеләнешенә бәйле рәвештә торба үткәргечләренә диаметрын исәпкә алып дифференциацияләнгән һәм 284.1325800.2016 «Нефть һәм газ өчен промысла үткәргечләре. Эшләргә проектлау һәм житештерү кагыйдәләре.

Мәсәлән, Чистай авыл жирлегендә балык тоту үткәргечләренә рөхсәт ителгән минималь ераклык зоналары 75 м тәшкил итә.

Минималь рөхсәт ителгән ераклык зоналарын куллану режимы таблицада күрсәтелгән.

Промысла үткәргечләренең минималь рөхсәт ителгән ераклык зоналарын куллану регламентлары

№ п/п	Зона атамасы	Күрсәтелгән зонаны куллану режимы	Рөхсәт ителгән куллануны көйләүче норматив документлар
1	Минималь рөхсәт ителгән аралар зонасы	<p>Урнаштыру рөхсәт ителми : - шәһәрләр һәм башка торак пунктлар ;</p> <p>- дача йортлары булган коллектив бакчалар;</p> <p>- аерым Сәнэгать һәм авыл хужалыгы предприятиеләре ;</p> <p>- кошчылык фабрикалары, теплица комбинатлары һәм хужалыклары;</p> <p>- сөт заводлары ;</p> <p>- файдалы казылмалар эшкәртү карьерлары;</p> <p>- автомобильләр өчен гаражлар һәм ачык парковкалар;</p> <p>- халык күпләп жыела торган аерым биналар (мәктәпләр, хастаханәләр, балалар бакчалары, вокзаллар һ. б.) ;</p> <p>- тимер юл станцияләре; аэропортлар; елгалар портлары һәм пристаньлары; гидро-, электр станцияләре; I-IV класслы елга транспортының гидротехник корылмалары;</p> <p>- чистарту корылмалары һәм суүткәргеч насос станцияләре;</p> <p>- 1000 м³ артык саклау күләме булган жинчә янучан һәм янучан сыеклыклар һәм газлар</p>	<p>СП 284.1325800.2016 «Нефть һәм газ өчен промысла торбалары. Эшләрне проектлау һәм житештерү кагыйдәләре»</p>

30.8. Автомобиль юлларының бүленгән полосасы һәм автомобиль юлларының юл бую полосасы

Автомобиль юлларының һәм автомобиль юлларының юл бую полосаларының режим, параметрлары һәм башка характеристикалары «Россия Федерациясендә автомобиль юллары турында һәм юл эшчәнлегенә хакында һәм Россия Федерациясендә аерым закон актларына үзгәрешләр кергү турында» 2007 елның 08 декабрендәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә регламентлаштырыла.

Югарыда телгә алынган Федераль законның 25 мaddәсе нигезендә:

«Автомобиль юлының бүленгән полосасы чикләре территорияне планлаштыру документациясе нигезендә билгеләнә. Автомобиль юлларын һәм (яисә) юл сервисы объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән территорияне планлаштыру документларын

эзерләү әлеге объектларны урнаштыру өчен Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан раслана торган жирләрне бүлеп бирү нормаларын исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

Федераль эһәмияттәге автомобиль юлларын урнаштыру өчен билгеләнгән территорияне планлаштыру документларын эзерләү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм юл хужалыгы өлкәсендә норматив-хокукий жайга салу функцияләрен башкаручы федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә.

Автомобиль юлының бүленгән полосасы чикләрендә, әлеге Федераль законда каралган очрақлардан тыш, түбәндәгеләр тыела:

- төзелеш белән бәйлә булмаган, автомобиль юлын реконструкцияләүгә, капитал ремонтлауга, ремонтлауга һәм карап тотуга, шулай ук юл сервисы объектларын урнаштыруга бәйлә эшләр башкару;
- автомобиль юлына хезмәт күрсәтү өчен билгеләнмәгән биналар, төзелешләр, корымалар һәм башка объектлар урнаштыру, аны төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау, ремонтлау һәм тоту;
- жир кишәрлекләрен сөрү, үләннәрне чаптыру, урман утыртмаларын һәм башка күпьяеллык үсентеләрне кисү һәм зарарлау, автомобиль юлының бүленгән полосасын яисә автомобиль юлын, аның участкаларын карап тоту эшләрәннән тыш, дерн алу һәм туфракны чыгару;
- хайваннарны көтү, шулай ук автомобиль юллары хужалары белән килештерелгән махсус билгеләнгән урыннардан тыш автомобиль юллары аша аларның куылуы;
- Юл иминлеге турында техник регламентлар таләпләренә һәм (яисә) норматив хокукий актларга туры килми торган реклама конструкцияләре урнаштыру

Югарыда телгә алынган Федераль законның 26 статьясы нигезендә:

«Торак пунктлар чикләрендә урнашкан автомобиль юлларынан тыш, автомобиль юллары өчен юл бие полосалары билгеләнә.

Автомобиль юллары классына һәм (яисә) категориясенә карап, аларның үсеш перспективаларын исәпкә алып, һәр юл бие полосасының киңлегә түбәндәге күләмдә билгеләнә:

Беренче һәм икенче категориядәге автомобиль юллары өчен житмеш биш метр;

– илле метр - өченче һәм дүртенче категориядәге автомобиль юллары өчен;

– егерме биш метр - бишенче категорияле автомобиль юллары өчен;

– йөз метр - Россия Федерациясе субъектларының, федераль эһәмияттәге шәһәрнең административ үзәкләрен башка торак пунктлар белән тоташтыручы керү юллары өчен, шулай ук халык саны ике йөз илле мең кешегә кадәр булган шәһәрләрне йөрөп чыгу өчен төзелгән гомуми файдаланудагы федераль эһәмияттәге автомобиль юллары участкалары өчен;

– йөз илле метр - төзелгән автомобиль юллары участкалары өчен

Федераль, региональ яисә муниципаль, жирле эһәмияттәге автомобиль юлларының юл бие полосаларын билгеләү турындагы яисә мондый юл бие полосаларын үзгәртү турындагы карар дәүләт хезмәтләрен күрсәтү һәм юл хужалыгы өлкәсендә дәүләт мөлкәтенә идарә итү функцияләрен гамәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиятенә вәкаләтле органы, жирле үзидарә органы тарафыннан тиешенчә кабул ителә.

Хосусый автомобиль юлларының юл бие полосаларын билгеләү яисә мондый юл бие полосаларын үзгәртү турындагы карар кабул ителә:

Россия Федерациясе субъектлары территорияләрендә урнашкан яисә төзелешләрен Россия Федерациясе субъектларының ике һәм аннан да күбрәк территориясендә гамәлгә ашыру планлаштырыла торган хосусый автомобиль юлларына карата дәүләт хезмәтләре күрсәтү һәм юл хужалыгы өлкәсендә дәүләт мөлкәте белән идарә итү функцияләрен гамәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органы;

ике һәм аннан да күбрәк муниципаль берәмлекләр (муниципаль районнар, шәһәр округлары) территорияләрендә урнашкан яисә төзелешләрен ике һәм аннан да күбрәк

муниципаль берәмлекләр (муниципаль районнар, шәһәр округлары) территорияләрендә планлаштырыла торган хосусый автомобиль юлларына карата Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиятенә вәкаләтле органы;

муниципаль район чикләрендә ике һәм аннан күбрәк жирлек территорияләрендә һәм (яисә) жирлекара территорияләрдә урнашкан яисә төзелешләрен муниципаль район чикләрендә ике һәм аннан күбрәк жирлек территориясендә һәм (яисә) жирлекара территорияләрдә гамәлгә ашыру планлаштырыла торган хосусый автомобиль юлларына карата, шулай ук авыл жирлекләре территорияләрендә урнашкан хосусый автомобиль юлларына карата (әлеге өлешнең 3.1 пункттында билгеләнгән очрактан тыш);

авыл жирлеге территориясендә урнашкан хосусый автомобиль юлларына карата (Россия Федерациясе субъекты законы белән авыл жирлекләренә авыл жирлекләре чикләрендә жирле эһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеген гамәлгә ашыру мәсьәләсе беркетелгән очракта);

шәһәр жирлеге жирле үзидарә органының шәһәр жирлеге чикләрендә урнашкан яисә төзү шәһәр жирлеге чикләрендә планлаштырыла торган хосусый автомобиль юлларына карата;

шәһәр округы чикләрендә урнашкан яки төзү шәһәр округы чикләрендә планлаштырыла торган хосусый автомобиль юлларына карата шәһәр округының жирле үзидарә органы тарафыннан.

Федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимияте органы, федераль, региональ яисә муниципальара, жирле эһәмияттәге автомобиль юлларының юл буе полосаларын билгеләү турында яисә мондый юл буе полосаларын үзгәртү турында карар кабул иткән жирле үзидарә органы мондый карар кабул ителгән көннән жиде көн эчендә шәһәр округының жирле үзидарә органына, муниципаль районның жирле үзидарә органына, мондый карар кабул ителгән территорияләргә карата жирлекнең жирле үзидарә органына жиберә.

Урында автомобиль юлларының юл буе полосалары чикләрен билгеләү автомобиль юллары хужалары тарафыннан алар исәбеннән гамәлгә ашырыла.

Автомобиль юлының юл буе полосалары чикләрендә капитал төзелеш объектларын, юл эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән объектларны, юл сервисы объектларын төзү, реконструкцияләү, реклама конструкцияләрен, мәгълүмат такталарын һәм күрсәткечләрен урнаштыру автомобиль юлы хужасының язма ризалыгы булганда рөхсәт ителә. Бу ризалыкта автомобиль юлының юл буе полосалары чикләрендә мондый объектлар төзүне, реконструкцияләүне, реклама конструкцияләре, мәгълүмат такталары һәм күрсәткечләр куюны гамәлгә ашыручы затлар тарафыннан үтәлүе мәжбүри булган техник таләпләр һәм шартлар (алга таба әлеге статьяда - үтәлүе мәжбүри булган техник таләпләр һәм шартлар) булырга тиеш.

Автомобиль юлларының юл буе полосалары чикләрендә капитал төзелеш объектларын, юл эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән объектларны, юл сервисы объектларын төзүне, реконструкцияләүне, реклама конструкцияләре, мәгълүмат такталары һәм күрсәткечләр куюны төзелешкә рөхсәтсез (күрсәтелгән объектларны төзү яисә реконструкцияләү өчен төзелешкә рөхсәт бирү таләп ителгән очракта), әлеге статьяның 8 яисә 8.2 өлешендә каралган килешсез яисә үтәлүе мәжбүри булган техник таләпләренә һәм шартларны бозган килеш гамәлгә ашыручы затлар дөүләт төзелеш күзәтчелеген гамәлгә ашыруга вәкаләтле орган һәм (яисә) автомобиль юллары хужалары таләбе буенча капитал төзелеш объектларын төзүне, реконструкцияләүне, реклама конструкцияләре, мәгълүмат такталары һәм күрсәткечләр куюны туктатырга, законсыз корылган объектларны сүтәргә һәм автомобиль юлларын беренче корылмаларына китерергә тиеш.

Капитал төзелеш объектын урнаштыру өчен территорияне планлаштыру документларын, мондый объектын автомобиль юлының юл буе полосасы чикләрендә урнаштыруны күздә тоткан территорияне планлаштыру документларын эзерләү таләп ителгән очракта, аны раслаганчы автомобиль юлы хужасы белән килештерелә. Бу ризалыкта үтәлүе мәжбүри булган техник таләпләр һәм шартлар булырга тиеш. Шулай ук вакытта

автомобиль юлының юл буе полосасы чикләрендә объектны төзүгә, реконструкцияләүгә ризалык алу элеге статьяның 8 өлеше нигезендә таләп ителми.

Автомобиль юлының юл буе полосасы чикләрендә элеге статьяның 8 өлешендә каралган объектны төзүгә, реконструкцияләүгә ризалык бирү турында хәбәрнамә автомобиль юлының юл буе полосасы чикләрендә капитал төзелеш объектны урнаштыруны күздә тоткан территорияне планлаштыру документациясе белән яисә мондый объектны төзүне, реконструкцияләүне килештерүдән баш тарту турында, территорияне планлаштыру документлары автомобиль юлы хужасы тарафыннан автомобиль юлының юл буе полосасы чикләрендә мондый объектны төзүгә ризалык бирү, реконструкцияләүгә ризалык бирү турында яисә юл буе автомобиль юлының юл буе полосасы чикләрендә капитал төзелеш объектны урнаштыруны күздә тоткан территорияне планлаштыру документларын килештерү турында гариза белән мөрәҗәгать иткән затка гариза керткән көннән алып утыз көн эчендә җибәрелә. Мондый объектны төзүне, реконструкцияләүне килештерүдән баш тарту турында хәбәрнамәдә, территорияне планлаштыру документларында көнкүреш булырга тиеш.

Автомобиль юлларының юл буе полосалары чикләрендә элеге статьяның 8 өлешендә каралган объектны төзүне, реконструкцияләүне килештерүдән баш тарту, автомобиль юлларының юл буе полосалары чикләрендә капитал төзелеш объектны урнаштыруны күздә тоткан территорияне планлаштыру документлары түбәндәге нигезләрдә рөхсәт ителә:

- Объектны төзү, реконструкцияләү автомобиль юлында күренеп торган күзләрне начарайтуга һәм юл хәрәкәте куркынычсызлыгының башка шартларына китерәчәк;
- Объектны төзү, реконструкцияләү автомобиль юлын һәм аның составына керә торган юл корылмаларын карап тоту һәм ремонтлау эшләрен башкару мөмкинлеге булмауга китерәчәк;
- Объектны төзү, реконструкцияләү, территориаль планлаштыруның расланган документларында һәм (яисә) территорияне планлаштыру документларында каралган очракта, автомобиль юлын реконструкцияләү мөмкинлеген бирәчәк.»

30.9. Магистраль яисә сәнәгать торбаүткәргечләренә кадәр минималь ара зонасы

Россия Федерациясе Җир кодексының 105 мaddәсенәң 25 нче пунктында каралганча, магистраль яисә сәнәгать торбаүткәргечләренә (газүткәргечләр, нефть үткәргечләр һәм нефть продуктлары үткәргечләр, аммиакопроводлар) кадәр иң аз ераклыктагы зоналар территорияләренә махсус шартлары булган зоналар буларак билгеләнергә мөмкин.

Россия Федерациясе Җир кодексының 106 мaddәсенәң 1 нче пунктында каралганча, Россия Федерациясе Хөкүмәте территорияләрдән файдалануның аерым шартлары булган зоналарның һәр төренә карата, федераль закон (су саклау зоналары, яр буе яклау полосалары, мәдәни мирас объектларының яклау зоналары) нигезендә барлыкка килә торган территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналардан тыш, нигезләмәне раслый, анда билгеләнгән зона турында төп характеристикалар һәм белешмәләр карала.

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган магистраль яисә сәнәгать торбаүткәргечләренә кадәр минималь ераклыктагы зоналар турындагы нигезләмәне күздә тотып, 36.13330.2012 "СНИП 2.05.06-85" Магистр җитәкчелеген башкарырга тәкъдим ителә

Статья 31. Махсус сакланылучы табигать территорияләре чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

Махсус сакланылучы табигать территорияләре чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү «Махсус сакланылучы табигать территорияләре турында» 1995 елның 14 мартындагы 33-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә регламентлаштырыла.

Статья 32. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

Мәдәни мирас объектларын саклау «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы федераль закон, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 01 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, башка норматив хокукый актлар таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары мәдәни мирас объектларын саклауны тәмин итү максатларында билгеләнә.

Саклау зоналары чикләре күрсәтелгән зоналарда урнашкан мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен һәм проектлана торган зоналары чикләрен тасвирлауны, әлеге зоналар чикләрендә жирләрдән файдалану режимнары һәм шәһәр төзелеше регламентлары проектларын үз эченә алган мәдәни мирас объектларын саклау зоналары проекты белән билгеләнә.

Саклау зоналары проектларын эшләү, саклау зоналары чикләрендә территориядән файдалану режимнарын билгеләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарьләрен) саклау зоналары турындагы нигезләмәне раслау турында» 2015 елның 12 сентябрендәге 972 номерлы карары, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 01 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм башка норматив хокукый актлар белән жайга салына.

«Чистай авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге территориясенә карата мәдәни мирас объектларын саклау зоналарының расланган проектлары юк.

XI БҮЛЕК. Коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тээмин ителеш дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен максимал рөхсәт ителә торган территория дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тээмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәжәсенең исәп күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның шәһәр төзелеше регламенты составында халык өчен максимал мөмкин булган территориаль файдалану дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре шәһәр төзелеше регламенты кулланыла торган территория чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган очракта күрсәтелә.

Чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләр «Чистай авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге чикләрендә ачыкланмаган, шуңа бәйле рәвештә әлеге Кагыйдәләр материалларында күрсәтелмәгән.